Yirmi altıncı yıl
No. 7201
Cumartesi
24
NİSAN 937

ANADOLU

Hergün sabahları çıkar, siyasal gazetedir.

Telefon: 2776

İnönü

Londradan sonra Paris, Berlin ve Romaya da gidecek

Türk-İran dostlağu sarsılmaz bir hale girdi

Iran hükûmetile 11 mukavele birden akdettik

İki milleti biribirine bağlıyan kardeşlik hisleri, bundan sonra bir kat daha kuvvet kesbetmiştir

Türkiye-Mısır

Hükûmetimizle Mısır Krallığı arasında yedi nisanda imzalanan dostluk, tabiiyet ve ikamet muahedelerini dünkü gazeteler neşrettiler.

Karilerimizin bu muahedeleri büyük bir dikkat ve memnuniyetle okumuş olduklarına şüphe etmiyoruz.

Bu muahedelerin bizim nazarımızda çok büyük bir kıymet ve ehemmiyetleri vardır.

Biz Mısırlılarla uzun asırlar aynı idare altında yaşadık. Bizi biribirimize birleştiren, yaklaştıran birçok müşterek hatıralarımız vardır. Talihlerimizin müşterek olduğu bu devirlerde başımızdaki hükûmetin mahiyeti ne olursa olsun muhakkak olan nokta şudur; Türklerle Mısırlılar arasında müşterek tarihlerinin her devrinde karşılıklı bir muhabbet mevcud bulunmuş ve bu mütekabil hürmet siyasî her türlü takallûblere rağmen daima mahfuz kalmıştır. Söylediklerimin siyasî yazılarda mutad olan alelâde bir cemile mahiyetinde olmadığını göstermek için şurada basit, fakat kıymetli iki hatıramı kaydetmek isterim.

Umumî harbden evel Yemene gidiyordum. Vapurumuz Türk sancağını taşıyan ilk büyük nakliye gemilerinden biri idi. Port-Saide geldiğimiz zaman o devirlerde Mısırda hâkim bulunan askerî idare halkın Türk zabitleri lehine bir nümayiş yapmasından korkarak karaya çıkmamıza mümanaat etmişti. Buna rağmen Türk askerlerini hamil bir vapurun kanal ağzına geldiği şehirde şayi olmuş bulunacaktı ki gemimiz muayyen teşrifatı müteakıb kanala yaklaştığı zaman karadan kesif bir halk kitlesile karşılaştı. Hiçbir rehberi olmayan bu halk başındaki muhasım idareye rağmen sırf içinden kopan bir muhabbet hissi ile bizi selâmlıyor, bağırıyor, koşuyor, hulâsa bize karşı alâkasını göstermek için elinden gelini yapıyordu. Bu nümayişçiler kafilesinden yüzlerce kişinin gemimizi takiben bir iki saat kanal boyunca koşmakta devam ettiklerini hâlâ gözlerim yaşararak hatırlarım.

İkinci hatıram umumî harbe aiddir. O zaman Mısırın lâfzî istiklâli ilân edilmiş ve Mısır resmen muhasımlarımız arasında mevki almış bulunuyordu. Çöl harekâtı esnasında esir düşmüştüm. On beş yirmi kişilik bir zabit kafilesi halinde üsera karargâhına sevkediliyorduk. Kahire ile İskenderiye arasında şimdi ismini hatırlıyamadığım büyücek bir şehrin istasyonuna gelmiştik. Dışarı çıkmamıza, ve kimse ile temas etmemize müsaade edilmiyordu. Vagonun pencerelerinden istasyona bakıyorduk. Dışarıda kesif bir halk tabakası vardı. Kıyafetlerimizden hüviyetimiz derhal anlaşılmış ve hâdise oradaki halk içinde derhal şayi olmuş bulunacaktı ki trenimiz istasyondan kalkıncaya kadar kimse istasyondan dışarı çıkmadı ve bütün oradaki halk sanki sözleşmiş, evelden telkin edilen bir karara tabi olmuş gibi beşer onar kişilik kafileler halinde önümüzden geçti ve geçerken de elile, başile, tebessümile ve nihayet lisanı halile bizi selâmlamakta devam etti.

Haddizatında basit olan bu iki hâdise Mısır halkının Türklere

Hamdi Nüzhet Çançar

— Sonu 2 inci sahifede —

S. M. Rıza Pehlevi

Tahran, 23 (A.A.) — Pers Ajansı bildiriyor:

Türk-İran müzakerelerinin sona ermesi münasebetile neşredilen bir tebliğde hulâsa olarak şöyle denilmektedir:

"Bir müddetenberi hükûmetle Türkiye heyeti arasında yapılan müzakereler muvafakıyetle bitmiş ve aşağıdaki mukaveleler imza edilmiştir.

İkamet mukavelesi:

Hudud bölgesi emniyetine ve bu bölgede vukubulan hâdiselerin ve ihtilâfların halline dair mukavele,,

Sivil ve ticari sahada adlî muzaheret mukavelesi,

Mücrimlerin iadesi ve ceza sahasında adlî müzaharet hakkında mukavele,,

Hudud gümrüklerinin çalışmalarını tanzim eden anlaşma:

Telgraf ve telefon hatları hakkında anlaşma

Hava seyrüseferi mukavelesi,

Trabzon, Tebriz, Tahran yolu üzerinden karşılıklı transit ve nakliyatı kolaylaştırmağa matuf anlaşma

Baytarlık işleri hakkında mukavele, ticaret ve seyrisefain mukovelesi.

Yukarıda sayılan mukavelelerden başka iki taraf aralarındaki teşriki mesaiyi genişletmek için müşterek menfaatlere müteallik bazı meseleler hakkında anlaşmışlardır.

Müzakereler esnasında samimîlik ve açık teşriki mesai havası hâkim bulunmuştur. İki taraf ve iki hükûmet mümessilleri arasındaki noktai nazar teatisi daima İran ve Türk milletlerini bağlıyan kerdeşlik bağlarını takviye lüzumu kanaatine dayanmıştır. Ve iki kardeş milletin iki büyük şefinin basiretli fikirlerinden ve kudretli arzularından doğmuş olan dostluk münasebetleri bu mukavelelerin akdi sayesinde sarsılmaz temeller üzerine istinad edecek ve İran-Türk teşriki mesaisinin bütün sahalarında inkişaf edecektir.,,

Fazla çocuklu aileler

Sağ olsunlar!

Öksüzlere yardım cemiyetinin çok yerinde müsabakasını, 11 çocuklu 3 aile kazandı

En fazla çocuklu aileler arasında ilk defa müracaatle birinciliği alan aile

İzmir Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından 23 Nisan çocuk bayramı münasebetile fazla çocuklu aileler arasında bir müsabaka tertip edilmiştir. Bu müsabakaya fazla çocuklu bir çok aileler iştirak etmişlerdir. Kurumun merkez binasında yapılan müsabaka neticesinde elli liralık birinci mükâfatı Güzelyalıda Çiçek sakağında 7 numarada 11 çocuk babası bahçıvan Bay Mustafa, otuz liralık ikinci mükâfatı Değirmendağında Necibefendi sokoğında 4 numarada gene 11 çocuk anası Bn. Binnaz kazanmışlardır.

Yirmi liralık üçüncü mükâlatı da Mumcukahvesi sokağında 17 numarada gene 11 çocuk babası B. Şevket kazanmıştır.

Vatana fazla çocuk yetiştiren bu vatansever baba ve

— Sonu 2 inci sahifede —

Gazi mektebinde dün çok güzel bir müsamere veren yavrular (Foto-OR)

Başvekilimiz

Londradan dönerken, Paris, Berlin ve Romaya gidecekler

General İsmet İnönü

İstanbul, 23 (Hususî) — İngiltere kralının taç giyme merasiminde bulunmak üzere mayısın 6 ında Londraya gidecek olan Başvekilimiz General İsmet İnönünün, avdette Paris, Berlin ve Romaya uğraması, Fransız, Alman ve İtalyan ricallerile görüşmesi muhtemeldir.

Japon heyeti

Amerikaya ve oradan da İngiltereye gidecek..

Tokyo, 23 (A.A.) — 28 Nisanda bir Japon ekonomi heyeti Amerikaya ve oradan İngiltereye gitmek üzere Tokyodan hareket edecektir. Hariciye Hazırı serbest mübadeleye doğru gelinmesi lüzumu üzerinde ısrar etmiştir. Harbiye Nazırı ise heyetin aynı zamanda Almanyaya da gitmesini tavsiye eylemiştir.

Bayram tezahüratı

Dün Cumhuriyet meydanında tören yapıldı

Yavrular, neşe ve sevinç içinde bayram yapıyorlar

Cumhuriyet meydanında nutuklar verilirken

23 Nisan Hâkimiyetimilliye ve Çocuk bayramı, dün havanın bozuk olmasına rağmen merasimle kutlulanmış ve neşeli geçmiştir. Bayram münasebetile şehir baştanbaşa bayraklarımızla süslenmiş, resmî devair, bankalar ve hususî müesseselerden de bir kısmı tatil edilmiştir.

Sabahleyin erkenden rengârenk elbiselerile sokaklara dökülen yavrular, öğleden sonra havanın açmasından istifade ile akşama kadar koşuşmuşlar, tramvaylarla gezintiler yapmışlar, sinemalara gitmişler bayramlarını kutlulamışlardır.

Öğleden evel saat 10 da, evelce hazırlanan program mucibince, Atatürk heykeli önünde merasim yapılmıştır. Vali ve C. H. Partisi Başkanı bay Fazlı Güleç, Mevki kumandanı general Bürhanettin, Belediye reisi doktor Behçet Uz, Liseler direktörleri ve muallimleri ile talebe ve izcilerin ve yağmura rağmen Cumhuriyet meydanında toplanmış olan büyük bir kalabalığın iştirak eylediği törene istiklâl marşı ile başlanmış, müteakiben Parti namına Avukat Bay Baha Nasuh tarafından bir söylev verilmiştir.

Hatip, dinleyicilerin bayramını kutluladıktan sonra, bugünün hepimiz için sevinç ve neşe günü olduğunu söylemiş; cumhuriyetten evelki vaziyeti izah ile demiştir ki:

"— Yurdun dört bucağını kara bulutlar gibi karanlıklar sarmıştı. Milletimizin hayat hakkına taarruz ediliyordu. Yaşamasına meydan verilmemek, artık ismi tarihe karıştırılmak isteniyordu. Cihana

— Sonu 2 inci sahifede —

M. AYHANIN büyük deniz, aşk ve kahramanlık romanı

MEÇHUL KORSAN

İki gün sonra ANADOLU sütunlarında başlıyacak olan bu tefrikayı herhalde okuyunuz. Büyük bir zevk ve heyecan'a takib edeceksiniz.

Hüsnü âbey

Güzide arkadaşımız Bayan

SAİME SÂDİNİN

Edebî, içtimaî, hissî ve tahlilî fevkalâde romanı

Bugünlerde ANADOLU sütunlarında

Fikra

Çocuklara bakarken..

İrili, ufaklı, gürbüz, cılız, iyi giyinmiş ve perişan, paltolu ve delik mintanlı, yeşil, mavi, siyah, elâ, kestane gözlü, saçı başı ayrı ayrı binlerce yavru, dün birdenbire şehri istilâ ettiler. Küçüklerin bu akını, "millet,, kelimesinin manasını anlıyanlara ruhî bir gurur ve saadet vermek iktiza eder..

Ben dedemden, babamdan, anamdan ziyade çocuğa hürmet ederim. Evvelâ çocuk olduğu, benim ve bizim şefkat ve alâkamıza muhtaç bulunduğu, saniyen bir "yarın,, mefhumunu küçücük hüviyeti içinde taşıdığı için..

Bayramın birinci günü, bir baba gördüm. Çocuğunu kulağından tutmuş, sürüklüyordu. Gözlerim yaşardı. O, bir köpek yavrusu değildi ve babasından ziyade, bizim insan ve millet topluluğumuz malı idi.. Cesaret ettim, babanın kolunu tutub çektim. "Bayram gününde yapmayın bunu,, dedim, bereket versin ki kızmadı, bilâkis kızardı.

Sonra tramvaya binmiş bir çocuk yığını gördüm. Memur kimini kolundan tutub çekiştiriyor, kiminin kasketini kulaklarına kadar indiriyordu.

Hükûmet önünde, koşa koşa giden dört yavrudan bir tanesi, kılık ve kıyafet itibarile düzgün bir zata çarptı. Zavallı çocuk yere düştü. Ona acımak isterken, diğer zatın ağzından bir küfür pisliği boşandı.

Şakaklarımın attığını duydum. Bastonu ile çocuğun üzerine doğru yürüdü, derhal müdahale ettim:

— Vurmayın, yazıktır. Ne oldunuz, birşeyiniz mi kırıldı. Bir yeriniz mi incindi?

— Akıl istemez!

Dedi yüzüme karşı.. Ben de onun yüzüne söyliyeceğimi söyledim:

— Belki akıl istemezsiniz. Fakat insanlığa ihtiyacımız var!

Ve, başımı çevirib geçtim.. Çocuğun karşısında, millet bile ayağa kalkar. Çocuğu sevib saymıyan bir millet, tohumunu nereye atıyor, sorabilir miyim?

Saime Sâdi

Dünyada neler oluyor

Tavuk kursağında altın

Kanadada Rozland şehrinde aslen Avusturyalı olan Erik Manter adında bir tavuk ve horoz kasabı, kestiği tavukların midesinden külliyetli miktarda altın tozu bulmuştur.

Yapılan tetkikat neticesinde bu tavukların toz halinde altın madeni bulunan bir sahada çöplendikleri anlaşılmıştır.

Feci bir hata ve... Neticesi!

Nevyorkta romana pek benziyen bir hâdise olmuştur.

Bayan Hiram Blet isminde bir kadın, Paristen aldığı bir telgrafla, kocasının bir otomobil kazasına kurban gittiğini öğrenmiş ve teessüründen o gece havagazı musluğunu açık bırakarak uykuya yatmıştır.

Aradan bir müddet geçmiş ve... kazaya kurban gittiğine herkesin inandığı Bay A. Blet evine dönmüş ve karısının feci akıbetile karşılaşmıştır.

Yapılan tahkikatta, telgrafın Bayan Hiram A. Blete değil, Bayan Hortans T. Blete olduğu anlaşılmıştır. Ve Bay Tomas Bletin yani asıl Bay Bletin kuzeninin otomobil kazasına kurban gittiği meydana çıkmıştır!

Bu ikinci safha, Bayan Hortans Bleti matemlere düşürmüş, fakat bir müddet sonra, karısı ölen Bletle kocası ölen Hortans biribirini almak suretile bu katmerli mateme ve acıya nihayet vermişlerdir!

Uyku faslı!

İnsan için en faydalı uyku nasıl uykudur?

Bir Fransız fen heyeti bu hususta tetkikatta bulunmuş ve muayyen zamanda yatıp muayyen zamanda kalkmak üzere uyumaktan uzviyet için en müfid uyku, günün gayri muayyen saatinde iki saat devam edecek bi uyku imiş!

Şu halde, hepimiz durmıyalım, böyle hareket edelim!

Karışık bir iş

Bundan on beş sene evel Mis Anni Smit, Mister Donalt Smit ile evlenmiştir. Sağdıç olarak kendi kadeşleri, Alfred ve Con Smit hazır bulunmuştur.

Bundan sekiz sene evel Donalt Simit ölmüş, bir sene sonra da zevcesi Anni sağdıcı ve kayınbiraderi Alfred Simitle evlenmiştir. Alfred Simit de bundan dört sene evel olmuş, iki Smit kardeşten dul kalan Anni bu defa Con Smitle evlenmiştir.

Bu mükerrer izdivaçlarda belki bir fevkalâdelik görmiyenler olabilir; fakat işin garibi şudur:

Anni, birinci kocasından bir kız bir oğlan, bunların amcaları olan ikinci kocasından da bir oğlan, üçüncü kocasından da bir kız ve bir oğlan çocuk doğurmuştur.

Şimdi, bu çocukların birbirile karabet derecesine ne isim verebileceğiz?.. İşte karışık olan cihet budur!

Yugoslavyada

Bazı Nazırlara daha fazla selâhiyet verildi.

Belgrad, 23 (Radyo) — Heyeti Vekile içtimaını müteakiben neşredilen resmî tebliğde; 2 saat süren toplantıda Başvekil Bay Stoyadinoviçin Hariciye ve Dahiliye Vekilinin de dahilî siyaset hakkında izahat verdikleri, bundan başka bazı Vekillere, vekâletlerine aid işleri görebilmeleri için salâhiyet verildiği bildirilmektedir.

Bugün doğacak çocuklar..

Bugün yataktan çıkarken hissedeceğiniz ilk şey ademi memnuniyet olacaktır. Bunun için bugün mühim hir iş yapmak ve hesaba katılacak muvaffakıyet elde etmek mümkün olacaktır. Öğle vakti de bazı nahoş hâdiseler çıkacaktır.

Bugün doğan çocuklar batî ruhlu olacaklardır. Bu hal hayatlarında daima hâkim kalacaktır. Maamafih işlerine bağlı ve muktesid olacaklarından sıkıntı çekmiyeceklerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Dün Cumhuriyet meydanında tören yapıldı

Cumhuriyet meydanında izciler

— Başı 1 nci sahifede —

karşı resmî surette milleti idare ediyor gibi görünen ve milletin başında bulunan sultanlar, kendi şahsî menfaatlerinden başka birşey düşünmüyorlar, milletimizin benliğinin, gururunun haysiyet ve şerefinin düşman çizmeleri altında çiğnenmesine yardım ediyorlardı. „

Bundan sonra istibdadı nasıl yıktığımızı, Büyük Önderin başkanlığında cumhuriyeti ne suretle kurduğumuzu anlatan hatip, bugün bundan 17 yıl önce Büyük Kurtarıcı Atatürkün Büyük Millet Meclisini ilk defa olarak açtığının yıldönümü olduğunu söylemiş ve çocuk bayramının ilk gününün böyle mubarek bir güne tesadüf etmesinin büyük manası olduğunu beyan ile:

"—Bugün, çalışmanın, azim ve irade kudretinin, biribirine bağlılığın vereceği büyük faydaların remzi olan bir gündür.„

Demiştir. Bay Baha Nasuh nutkunu, yaşasın Atatürk, yaşasın Cumhuriyet sözleri ile bitirmiştir.

Dünkü merasimde kız talebe

Bundan sonra İzmir Erkek Lisesi muallimlerinden Bay Alâeddin Can; Lise talebesinden Bay Muammer ve Bay Vedad sık sık alkışlanan birer söylev vermişler ve askerî bandonun çaldığı Cumhuriyet marşı, hep bir ağızdan söylenmiştir. Lise izciler ve talebesinin geçid resminden sonra merasime nihayet verilmiştir.

Öğleden sonra Liman idaresinin çocuklara tahsis ettiği Çankaya vapuru, Konak iskelesinden küçük yolcularını alarak körfezde dolaştırmıştır. Bandonun da iştirak eylediği bu gezintide, yavrular şarkılar söylemişler, eğlenmişlerdir.

Akşam üzeri Halkevinde çocuklara çay, bisküvi, limonata tevzi olunmuştur. Karşıyakada ve Burnavada da merasim yapılmıştır. Şehrin muhtelif yerlerinde hatipler tarafından söylevler verilmiştir.

Gece de her taraf elektrikle tenvir olunmuş, mekteblerde müsamereler verilmiştir.

Kurumun tebriki

Ankara, 23 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezinden:

Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi 23 Nisan çocuk bayramile çocuk haftasını bütün memleket yavrularına kutlular. Hepsine sağlık, dirlik ve canlılık diler.

Atatürk çocuklarının ulusal egemenlik bayramile birlikte kendi bayramlarını çok neşeli ve sevinçler içinde geçirmeleri kurumumuzun en kutlu dileğidir. Cumhuriyet çocuğunun neşesi ve sağlığı yurdun tükenmez kuvvet ve kıvancıdır.

İstanbulda

İstanbul, 23 (Hususî) — 23 Nisan Millî hâkimiyet ve çocuk bayramı pek neşeli ve güzel geçmiştir. Sabahleyin merasim yapılmış, Taksim abidesine çelenk konmuş, nutuklar irad edilmiştir.

Sağ olsunlar!

Ikinci gelen aile

Üçüncülüğü alan aile

— Başı 1 inci sayfada —

anaları takdir ederiz. Her aile reisi, onların bu güzel hareketlerini örnek olarak almaÇocuk Esirgeme kurumunun bu yerinde hareketini memnuniyetle kaydediyoruz. Böyle bir müsabaka hakikaten çok isa-

Yağmur

Köylü sevinç içinde

Dün şehrimize ve civar kazalara mebzul miktarda yağmur yağmıştır. Alâkadarlara gelen malûmata göre, bu yağmur bütün rençperleri sevindirmiştir. Menemen, Manisa, Kemalpaşa ve diğer kazalarımızda, kuraklıktan endişe içinde bulunan köylülerimiz sevinçlerin-

Türkiye-M

—Başı 1 nci sahif

karşı olan bağlılıklarını g
itibarile çok dikkate şaya

İki üç sene evel hük
zin misafiri olarak Mısı
gazeteciler grupu şehrim
mişti. Belediyenin şeref le
diği ziyafette bu meslekdaş
raber bulundum. Karşıl
üzerinden henüz yarım s
memişti ki bütün teşrifat
ortadan kalkmış, aramızd
ve itimada müstenid bir sa
hasıl olmuştu. Sofrada Mı
tecilerinin kendilerini hiç
bi bir memlekette telâkk
dikleri her hareketlerinde
oluyordu. Biz de onları va
dar götürüb uğurlarken
âdeta aynı memleketin çoc
selâmetlemiş gibi bir his v

İki memleket arasındal
lıklı muhabbet ve samim
bu derecede büyük ve can

Bizden ayrıldıkları dev
ri Mısırlıların talihi bizi
alâkadar etmiş, Mısırı mes
her hâdise Türkler arasınd
teveccüh ve alâka ile karşıla

Halkın tabiî ve cibillî
temayüllerine gene halktan
olan iki tarafın hükûmetler
bette lâkayid kalamazdı.
kalmadılar da...

Mısır kralbığı ile Türk
sında imza edilen üç muah
nun parlak bir delilidir.

Unutmamak lâzımdır
muahedeler Mısır hükûme
tiklâline sahib bir hükûmet
milletler arası her türlü
haklarda müsavat esasına
olarak imzaladığı ilk vesik

Avrupa devletleri henü
rö konferansında Mısıra ta
larını vermek için Yahudi
yaparken Türk Cumhuriye
kayid ve menfaat arzusuna
madan Mısır hükûmetin
uzatmış, onunla hukukan
ve biribirine hürmetkâr il
leket sıfatile aradaki münas
tanzim eden bu muahedele
etmekte tereddüd gösterme

Türkiye Cumhuriyeti
keti ile Montrödeki Mısır
has heyetine kıymeti çok
bir muzaharette bulunmuş
Bu muzaharetin Mısırda
duğu kıymet ve ehemmiye
şılanacağından şüphe etmiy

Türkiye ile imzaladığı
ahedeler Mısırın hakikî isti
yatında birer dönüm nokta
edecek kadar mühimdirl
milletin istiklâl hayatında
hareketlerin izleri ebedî
yaşarlar.

Yarımın devlet adam
tarafın siyasî münasebetle
zim ederlerken daima bu
delerden mülhem olacaklar

Hamdi Nüzhet Ç

İkinci kord

Ne vakit tam edilecek?

İkinci kordonun hara
belediye ile liman işletm
dürlüğü arasında uzayıp
ihtilâf yüzünden her gün
daha fazlalaşmaktadır.
ziyetin ne şekil alacağı
tirmek bir türlü mümkü
mıyor. Belediye; ikinc
donun, birinci kordonla
likte mefsuh rıhtım şi
den liman işletme mü
ğüne devredilmesi icab
ileri sürerek fevkalâde
lan bu uzun caddenin
müdürlük tarafından
edilmesi lâzımgeldiğini
etmişti. Halbuki liman i
müdürlüğü, bir şehir
ması itibarile bu tamirat
lediyeye aid olduğund
etmiştir.

Uzayıp giden bu
mesele bundan bir n
evel Şûrayı Devlete
etmişti. Şûrayı Devlet,
susta elân bir karar
miştir.

Güzel İzmir için bir
vaziyetinde bulunan
kordonun tamiri cihetini
aid olursa olsun bir a
sini bütün İzmirli

SON HABERLER

Beynelmilel kömür sergisi dün açıldı

Başbakanımız, hararetli alkışlarla karşılanan bir söylev verdi

Ankara, 23 (Hususî) — Başbakanımız General İsmet İnönü, bugün beynelmilel kömür sergisini açmışlar ve bir nutuk irad ederek, memleketimizin az zaman içinde gösterdiği büyük ilerleme hareketlerini tebarüz ettirmişler, hararetle alkışlanmışlardır. Serginin küşad merasimi çok parlak olmuştur. Vekiller, Saylavlar ve sefirler hazır bulunmuştur.

İsmet Inönünün beyanatı için Yunan gazeteleri neler yazıyorlar?

İnönü, aynı inana sahip olan Balkan anlaşmasına dahil memleketlerin prensiblerine tercüman olmuştur

Atina, 23 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor:

Gazeteler Türkiye Başvekili General İsmet İnönünün Bulgar gazetecilerine yaptığı beyanata sulh yolunda büyükk bir ehemmiyet atfetmektedir.

Katimerini diyor ki:

" Balkanlıların Bulgar - Yugoslav paktını ne derece sempati ile karşıladıkları nazarı dikkate alınırsa İnönünün Balkan idealine ve Balkanlar arası münasebetlerinin salâhına olan imanına istıkrar kesbetmiş sulhun umumun refahı için yarımadanın bütün devletlerini ihata etmesini görmek istiyen bütün müttefiklerin de iştirak eylemekte olduğu anlaşılır. „

Proia diyor ki:

" General İsmet İnönü; bu beyanatında aynı imana sahib olan ve Bulgaristanın da pek yakında Balkan antantına iştirakini görmek ümidinde bulunan Balkan devletlerinin haricî siyasetlerinde esas mihveri teşkil eden prensipleri bildirmiştir. „

Istanbulda bir tayyare kazası oldu

Bir Hindli tüccar, hususî tayyaresile Yeşilköyde düştü

İstanbul, 23 (Hususî) — Hindistandan hususî tayyare ile İstanbula gelen Delhinin zengin tüccarlarından Robert, Yeşilköyde düşmüştür. Tayyare parça parça olmuş, fakat kendisi bir tesadüf eseri olarak muhakkak bir ölümden kurtulmuştur. Hind zenginin yarası hafiftir.

Hatay meselesi

Eksperler komitesi esaslı faaliyete başladı

Posta ve telgraf, liman ve gümrük meselelerinin tetkikine başlandı

Cenevre; 23(A.A.)— İskenderun Sancağının statularını tanzime memur eksperler komitesi beş haftalık bir tatil devresinden sonra dün öğleden sonra çalışmalarına yeniden başlamıştır.

Dahilî idareye aid meseleler İngiliz delegesinin riyaseti altına konan bir tali komitede, para, gümrükler, posta, İskenderun limanı gibi teknik meseleler ise Hollanda delegesinin riyaseti altına konan diğer bir tali komitede tetkik edilecektir.

Belçika delegesi Profesör Bouguih ise faaliyetin heyeti umumiyesine riyaset eylemektedir.

Cenevre, 23 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri, bildiriyor:

Dün sabah eksperler komitesindeki Türk delegesi Bay Numan Menemencioğlu ile Milletler cemiyeti nezdindeki daimî delegemiz Bay Sadık, Milletler cemiyeti kâtibiumumîsi Bay Avenolu ziyaret ederek komitenin mesai şekli hakkında müdavei efkârda bulunmuşlardır.

Komite öğleden sonra bu devrenin ilk içtimaını akdetmiştir. Mesainin süratle ilerlemesi ve bir neticeye varması için anayasa hakkında umumî şekilde fikir teatisinden sonra bazı esaslı meselelerin tetkiki için Türk ve Fransız mütehassıslarının iştiraki ile tâli komite teşkiline karar verilmiştir. Komitelerden birisi İngiliz murahhasının riyaseti altında, anayasanın tanzimi ve diğeri de Hollanda murahhasının riyaseti altında iktısadî ve malî meselelerin teknik kısımları hakkında rapor hazırlıyacaklardır.

Komite bu sabah ve öğleden sonra toplanarak anayasa hakkında müzakerelere başlıyacaktır.

ANADOLU

Günlük siyasal gazete

Sahip ve başyazganı
Haydar Rüşdü ÖKTEM
Umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü: Hamdi Nüzhet Çançar

İdarehanesi:
İzmir İkinci Beyler sokağı C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
Telefon: 2776 -- Posta kutusu 405

ABONE ŞERAİTİ
Yıllığı 1200, altı aylığı 700, üç aylığı 500 kuruştur.
Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır
Her yerde 5 kuruştur
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur.

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

İmparatorluk konferansı

14 Mayısta Baldvinin riyasetinde toplanacak..

Londra, 22 (A.A.) — Daili Telgraf gazetesine göre, 14 Mayısda B. Baldvinin başkanlığında toplanacak olan imparatorluk konferansı imparatorluğun müstakbel kanunuesasîsini tetkik edecektir. Dominyonlar metropol ile dominyonlar arasında kanunuesasî müsavatını teyid etmiş olan Vestminster statusu üzerinde sıkı bir tenkid tatbik edeceklerdir.

Keza imparatorlukla milletler meclisi arasındaki münasebat ve teslihat tedbirleri de tetkik edilecektir.

Hükûmetin, imparatorluğun müdafaası siyaseti hakkında beyanatta bulunacağı zannedilmektedir.

Gazete bununla beraber, konferansın en mühim meseleleri hakkında hiçbir karar vermiyeceği kanaatindedir.

Alman ateşemiliteri

Mareşal İzzetin mezarına çelenk koydu

İstanbul, 23 (Hususî) — Almanyanın Ankara sefaretanesi ateşemiliteri, bugün şehrimize gelmiş ve geçenlerde ölen eski sadrazamlardan merhum Mareşal İzzetin mezarına, Alman ordusu namına bir çelenk koymuştur.

Bulgar takımı

Temmuzda Ankaraya gelecek..

İstanbul, 23 (Hususî) — Millî takımımızla, Bulgar millî takımı, Temmuzda Ankarada bir dostluk maçı yapacaklardır.

Kanterbori

Başpapazının teşebbüsü

Londra, 23 (Radyo) — Kanterbori başpapazı, Bilbaoya bir vapur dolusu gıda maddeleri gönderilmesi için teşebbüsatta bulunmuştur. Bu vapur 10,000 sterlinlik hamulesi bulunacak ve azamî on güne kadar hareket edecektir.

Alman balonları

Satın alacaklar

Londra, 22 (A.A.) — Morning Post gazetesine göre, Kanada cenub Afrikası hava hattı üzerinde işlemek üzere Alman balonları satın alınmasını temin maksadile bir İngiliz sendikası teessüs etmiştir. Bundan başka Alman mühendisleri idaresinde balon İnşası da tasavvur edilmektedir.

Düşündüklerim

Abdülhak Hâmidin arkasından

Büyük Türk şairi Hâmidin arkasından kendisini gösteren sevgi ve ihtiram dalgası, hâlâ ve hâlâ, memleketin en uzak köşelerinde, Halkevlerinde ve gazetelerde akislerini muhafaza etmektedir.

Bu arada, o büyük ölü, bize bazı fikir münakaşaları da verdi. Büyük san'atkârların ölülerinin arkasında sadece muhtelif şekilde merasim yapmakla kalmıyarak bilvesile yeni fikirler, yeni yollar için mukayese, münakaşa ve tahliller de lâzımdır. San'atkârlar, ekseriya yaşadıkları müddetçe değil, öldükten sonradır ki, kurmuş oldukları mevkii gösterirler. Fakat bu mevkiin neden ibaret olduğu, nereden geldiği, san'atkârın fikrî, filozofik, mektebî (yani kendi san'atındaki) hayatının ne idiği, san'at tarihinde kimlerle mukayese olunabileceği, kimlere benzediği ve nerelerde ne gibi ayrılıklar gösterdiği, hayatın o san'atkâr ve eserleri üzerinde ne gibi tesirler yaptığı, bütün bunlardan ne gibi fikirler alınabileceği keyfiyeti, her zaman olduğu gibi, daima san'atkârın gözlerini yummasından sonra yapılan tetkik, hasbıhal ve münakaşalarda belli olur.

Halbuki biz, bir arkadaşımızın söyled ği gibi, Hâmidin arkasından sadece onun eserlerinden parçalar okumak, onun kendi hayatını birer hikâye gibi nakletmekle kaldık. Çok güzel, çok temiz sözler söyledik. Ağladık, ona mersiyeler yazdık. Fakat hiçbir zaman kalkıp ta otoriteli, edebî ve filozofik tetkikler yapmadık.

— Abdülhak Hâmid Şekspirin tesirinde çok kalmıştır. Bazı eserleri ile V. Hugoyu hatırlatır!

Dedik ve geçtik.. "hangi eserinde, ne itibarla, ne şekilde ve neden?„ kısmına yanaşmadık. Dostum İrfan Hazar, muhit ve hayatın san'atkârın üzerindeki tesirlerini anlatmak istiyen beş gün evelki bir yazısında; Hâmidin İstanbulda, Tahranda, bu meyanda Londrada kendi fikir ve san'at kabiliyetini besliyebilecek kuvvetli ve verimli bir muhit bulduğunu, Hâmidin kendi istidadına ilâveten bu sayede san'atkâr ve büyük şair Hâmid olarak yetiştiğini kaydetmişti. Diğer bir arkadaş ise Hâmidi sadece ruhî istidad ve kabiliyetinin kabuğunu kırarak doğan dâhi bir san'atkâr olarak göstermeğe kalktı. Ben, bu ikinci fikrin tamamen yanlış ve baştan aşağı sakat olduğunu kabulle beraber, san'atkârları yaratanın kim ve ne olduğunu araştırmak istemek bakımından faydalı telâkki ettim.

Bu fikre sakatlık ve yanlışlık isnad ederken ilâvesine lüzum görürüm ki, artık, muayyen bir kültüre, bir mektebe, bir filezofiye istinad etmiyen san'at kalmamıştır. Yirminci asrın san'at telâkkisi, elinde ve kafasında, fikrî, edebî, tarihî, sosyolojik, pisikolojik ölçü ve bilgiler ve bunların fevkinde teessüs etmiş orijinal bir görüş ve felsefe atmosferi bulunmıyanları bugün için bir kıymet telâkki etmiyor. Olsa olsa, eski edebî devirlerin simaları şeklinde kıymetlendirip tetkike kalkıyor.

Hayat ve muhitin ve binaenaleyh kültürü yapan şeylerin san'atkâr üzerinde müessir olamıyacağını söylemek ve herşeyin iptidaîlikte mevcud bir öz ve cevherle kalabileceğini iddia etmek, bu asır için tamamile gayri variddir. Nerede kaldı ki, Hâmidin - bizim okuduğumuz ve herkesce malûm bütün eserleri hep içinde yaşadığı muhitlerin parça parça, akisleri ve fikrî hayatında rol oynamış şahsiyetlerin tesirleri ile doludur. Hâmidin şuna ve buna benzeyişi de gene bundan ileri gelmektedir. Bunun aksini iddiaya imkân var mıdır? Yani hem istidad, hem kültür lâzımdır. ***Orhan Rahmi Gökçe***

Ingiliz iktısadçısı, hükûmetimize mühim bir teklifte bulundu

Biri lokomotif, diğeri motör yapacak iki fabrikanın inşaası teklif ediliyor

İstanbul, 23 (Hususî) — İktısat Vekili Bay Celâl Bayar, evelki gün Ankaraya giden İngiliz iktısatçısına bir ziyafet vermiştir. Ziyafet çok samimî geçmiş, Türk - İngiliz iş birliğinden bahsedilmiştir.

İngiliz iktısatçısının, memleketimizde, biri lokomotif ve diğeri motör imal edecek iki fabrikanın inşası için teklifte bulunduğu söylenmektedir.

Yedek Subay okulunda Atatürk heykeli dikildi

1700 yarsubay, dün merasimle diplomalarını almışlardırdır

İstanbul, 23 (Hususî) — Ordumuz, bugün 1700 zabit daha kazanmıştır. Yedek subay okulunu bitiren gençlere, bugün merasimle diploma tevzi edilmiştir. Genç subaylar, bu münasebetle İstanbulda bir yürüyüş yapmışlar ve Taksim abidesine bir çelenk koymuşlar, İstiklâl marşını söylemişlerdir.

Yedek subay okulu binasının bahçesinde dikilen Atatürk heykeli de bugün merasimle açılmıştır.

İstanbul, 23 (A.A.) — 23 Nisan bayramı bugün İstanbulda içten tezahürlerle kutlulanmıştır. Yedek subay okulunun kapısı üstüne dikilen Atatürk heykelinin açılma merasimi de bugün yapılmış ve aynı zamanda devreyi bitiren yedek subayların diplomaları tevzi edilmiştir.

Sabahleyin saat 9 da mektep komutanı tarafından yapılan umumî teftişten sonra Yedek subaylarımız Taksim Cumhuriyet abidesine giderek abidenin etrafına bir halka teşkil etmişlerdir. Bayrak çekme merasimini istiklâl marşı takibetmiştir. Saat 10 da Süvari Yedek subayı Mazlûm ve Levazım Yedek subayı Salâheddin Savcı birer nutuk söylemişlerdir. Bundan sonra Yedek subaylar Galatasaraya ve oradan arka yoldan tekrar okullarına dönmüşlerdir.

Saat 11,30 da Orgeneral Fahreddin Altay Atatürk heykelini açmış ve mekteb komutanı irad ettiği bir nutukla heykelin ne maksadla rekzedildiğini izah etmiştir. Bu nutku Salâheddin Savcının yeni bir nutku ile belediye mimarlarından Refetin manzum bir hitabesi takib etmiştir. Heykelin açılma merasiminde Vali Muhiddin Üstündağ ile Harp Akademisi komutanı korgeneral Ali Fuad ve üçüncü kolordu komutanı korgeneral Salih ve birçok zevat hazır bulunmuştur.

Mektepte verilen bir öğle yemeğinden sonra saat 14 de diploma tevzii merasimi yapılmıştır. Mektep komutanı ve Orgeneral Altay birer nutuk iradetmişler ve Orgeneral Altay 11 birinciye takdirnameler tevzi etmiştir.

Bunu müteakıp umumî and içme merasimi yapılmış ve yedek subayların diplomaları tevzi olunmuştur.

Saat 15 de merasime nihayet verilmiştir.

Kolonel Bek

B. Antoneskoyu ziyaret etti

Bükreş, 23 (A.A.) — Polonya Hariciye Nazırı B. Bek ile refikası saat 17 de buraya gelmişler ve Romanya ve Polonya bayrakları ile süslenmiş olan istasyonda Hariciye Nazırı B. Antonesko ile refikası, müsteşar Badülesko, Hariciye erkânı ve Polonyanın Bükreş elçisi tarafından karşılanmışlardır.

B. Bek, derhal saraya giderek deftere ismini kaydettirmiş ve müteakiben B. Antoneskoyo ziyaret etmiştir.

B. Antonesko bir müddet sonra bu ziyareti iade eylemiştir.

Muğlada

Sağlık koruma kursu

Muğla, 23 (A.A.) — 55 Köyden gelen köylüler için sağlık koruma kursu açılmıştır. Kurs bir hafta devam edecektir. Kurstan çıkanlar köylerde sağlık korucusu namile vazife göreceklerdir.

TAKVİM

Rumî - 1353	Arabî - 1356
Nisan 11	Sefer 17

NİSAN
1 9 3 7
24
1 9 3 7
Cumartesi

Evkat	Ezan	Vasat	Evkat	Ezan	Vasat
Güneş	19,12	5,09	akşam	12	18,57
öğle	5,15	12,12	yatsı	1,40	20,36
ikindi	9,03	16,01	imsak	8,21	3,18

G. Franko, nihaî zaferden emin görünüyor

Franko, dahilî harp, bütün İspanya elimize geçtikten sonra bitecek, diyor

Londra, 23 (Radyo)—Deyli Meyl gazetesinin muhabiri general Franko ile bir mülâkat yapmıştır. Bu mülâkatta general Franko:

— Valânsiya ile aramızda bir tavassut teşebbüsü beyhudedir, dahilî harbin nihayet bulması için hiç bir tavassutu kabul etmiyeceğiz. Dahilî harb, bütün İspanya elmize geçtiği zaman bitecektir.

İngilterenin menafii, bizim tarafla kaimdir.

Guadalahara harblerine gelince: Delil meydandadır. Elimizde bulunan arazi, ricat etmiyeceğimizi göstermektedir.

Briguega şehrini ancak milislerin elinde bulunan dağın hâkimiyeti üzerine terkettik. Bir kıt'anın gece yolunu kaybederek milislerin eline geçmesi de bir zafer teşkil edemez.

Biskay cephesinde vaziyet aşikârdır. Bugünlerde Bilbao elimize geçecek, ve esir düşecek yabancı gönüllüler yerlerine gönderilecektir.

Milislerin şimdiye kadar zayiatı 60,000 maktuldür. Bizim zayiatımız bunun yarısını bile bulmaz. Marksistler elli bin kişi kaybetmişlerdir.„ demiştir.

Sen-Jan-Doloz, 23 (Radyo) — Havanın düzelmesinden istifade eden General Mola kuvvetleri Elorya mıntakasında ilerlemiş ve Monte Karaskanya tepelerini işgal etmiştir. Bu suretle asiler Bilbao yolunda Elorya'ya hâkim olmuşlardır.

Salamanka, 23 (Radyo) — Vergaradan bildiriliyor:

Bask cebhesinde mücadele devam etmektedir. Asiler Daramoya vadisinden ilerlemektedirler. Yara ve Montekroz asilerin eline düşmüştür.

Leon cebhesinde asiler, Astorya milislerinin müthiş bir hücumuna maruz kalmışlar fakat mukavemete muvaffak olmuşlardır.

Madrid, 23 (A.A.) — Bilbao Müdafaa Nazırı Elguetada cumhuriyet mevzilerine hücum eden milliyetperver kıtaatın hezimetini teyid etmistir. Düşman üç defa atılmış ve her defasında da şiddetle tardedilmiştir.

Madrid, 23 (A.A.) — Asilerin Üniversite mahallesindeki vaziyeti gün geçtikçe fenalaşmaktadır. Muhtelif binalarda dağınık bir halde bulunan mahsurların miktarı 3500 kişi tahmin olunmaktadır. Manzanares kıyılarında asiler su ihtiyacını temin için birkaç kuyu açmışlardır. Asilerin sabih köprüler atmak veyahud tahrip edilmiş köprüleri tamir etmek hususundaki gayretleri boşa gitmektedir. Üniversite mahallesinde Casa De Campoya bağlıyan geçidin iki tarafında yer tutmuş olan cumhuriyetçiler en ufak bir harekette derhal otomatik silâhlar ve toplarla düşmanın üzerine ateşe başlamaktadırlar.

Franko, İtalyaya mı gidecek?

İstanbul, 23 (Hususî) — İspanya asilerinin kumandanı General Frankonun bugünlerde İtalyaya gideceği ve bunun için hazırlandığı bildirilmektedir.

Bu haber, henüz teeyyüd etmiş değildir.

Valânsiya hükûmeti

Zehirli gaz kullanmayı tasavvur bile etmemiştir.

Londra, 23 (A.A.) — Resmî mehafilde öğrenildiğine göre, İngiltere hükûmeti son zamanlarda gerek Valânsiyaya ve gerek Salamankaya birer nota göndererek İspanyol hukûmetini ve asi makamları askerî harekâtta gaz istimalinden tahzir etmiştir.

İngiliz notası gaz istimalinin yabancı memleketlerde yapacağı çok fena tesirler üzerinde ısrarla durmuş ve bu işte ilk teşebbüse girişecek olan tarafın bu suretle kendi davasına ne derece büyük bir siyasî fenalık yapacağını da bilhassa tebarüz ettirmiştir.

İngiltere hükûmeti aynı zamanda bu hususta teminat almak arzusunu da izhar eylemiştir.

Valânsiya bu notaya cevab vermiştir. Salamanka asi makamlarından daha hiçbir cevab alınmamıştır.

Londra, 23 (A.A.) — Valânsiya hükûmetinin vermiş olduğu cevapta deniliyor ki:

"Zehirli gazler kullanmağı asla tasavvur etmemekteyiz.„

İki vapur

Taarruza uğradı

Malaga, 23 (Radyo) — Asilere mensup bir tahtelbahir Kartajen açıklarında İspanya hükûmetine mensup iki vapura taarruz etmiştir.

Vapurlardan birisi kendisini sahile atmıştır.

Avam kamarasında

Gürültülü bir celse oldu

Belgrad, 23 (Radyo) — İngiltere parlâmentosunda gece yarısına kadar devam eden heyecanlı ve münakaşalı bir celse olmuştur. Bu celsede kabineye memur bir nazarla münakaşa eden ve ağır sözler sarfeden amele saylav Davansın meclisin birkaç celsesinden uzaklaştırılması kararlaştırılmıştır.

Londra, 23 (A.A.) — Avam kamarası büdçe müzakeresine devam etmektedir. Fazla kâr üzerinden alınacak olan yeni vergi tekrar mevzubahs edilmiş kanunla beraber müteaddid hatipler prensip itibarile kabul etmişlerdir.

Müstakil mebus B. Satler ve B. Robert Horne gibi Amerika ile bir ekonomik anlaşma unsuru ve bunun Oslo mukavelesini imza etmiş olan devletlere ve hatta diğer devletlere de teşmilini derpiş etmişlerdir.

B. Çemberlayn yeni vergi sistemini şiddetle müdafaa etmiş ve fakat tatbikatı üzerinde yeni tetkikler yapılması lâzım geleceğini söylemiştir.

Nihayet büdçe karar sureti reye konulmaksızın kabul edilmiştir.

İtalyan siyasetinde değişiklik

Paris, 23 (A.A.) — Jour gazetesinin Berlin muhabiri siyasî Alman mehafilinin İtalyan siyasetinde vukua gelmiş olan tahavvülden memnun olduğunu ancak bu tahavvülün Avusturya, Macaristan ve Çekoslovakyanın tekrar bir araya gelmesi gibi bir netice vermesinden korkmakta olduklarını bildirmektedir.

Figaro gazetesinin Roma muhabiri, Bay Mussolininin İtalyanın Avusturya istiklâlini müdafaa edeceği hakkında B. Şuşnige yeniden teminat vereceğini yazmaktadır. Duçe Avusturyayı kollektif emniyet sistemi haricinde Küçük itilâf devletleri ile iki taraflı misaklar akdine teşvik edecek, Avusturyanın Habisburgları tekrar saltanat mevkiine getirmek hakkını tanıyacak, ancak bu meselenin günün meselesi olmadığını tasrih edecektir.

Fransız Harbiye Nazırının Mancesterdeki söylevi

Gümrük sedleri kaldırılmazsa dünya, yeniden harbe sürüklenecektir

Londra, 23 (Radyo) — Fransa Harbiye Nazırı Daladiye, Mancstere muvasalat etmiştir.

Fransız-İngiliz muhipler cemiyeti tarafından B. Daladiye şerefine verilen üçyüz kişilik bir ziyafette mumaileyh mühim bir söylev vermiştir. B. Daladiye bu söylevinde ezcümle şunları söylemiştir:

— Fransa, hiçbir zaman komünizme serfüru etmemiştir ve edemez. Biz, zamanında herşey yapmağa muktedir bir milletiz. Ordumuz, İngiliz ordusile aynı safta sulhun muhafazası için mücadeleye hazırdır. Sulh isteriz. Dediğimiz zaman, kuvvetsiz olduğumuz zannedilmemelidir.„

B. Daladiye, sözü cihan iktısadiyatına çevirerek demiştir ki:

— Bugün, dünyada mevcut milletlerin en çoğu, gümrük sedleri çekerek, tam bir Egoizmle kendilerine göre iktısadî bir yol tutmuşlardır. Bu yol, beynelmilel İktısadî münasebatı sarsan ve binnetice harb felâketini doğuracak olan bir âmildir. Bunlar, artık kalkmalıdır. Aksi takdirde dünya, yeniden harbe sürüklenecektir.

Almanlar, dürbünü Fransaya çevirdiler

İktidar mevkiine Daladiye geçerse umumî grevler başlıyacakmış

Berlin, 22 (A.A.) — Bazı Alman gazeteleri Fransadaki vaziyeti tetkik eylemektedir. Nolkişer Beobahter gazetesi; Eğer Fransa Başvekilliğine B. B'um ın yerine B. Daladiye geçecek olursa umumî grev ilân edileceğine dair B. Litvinofun beyanatını iktibas ederek, Almanya ile anlaşmak taraftarı olmakla maznun bir adamın Fransız hükûmeti başına getirilmesine umumî grev, müsellâh isyan ile mukabele edilmek hazırlıkları yapıldığı kaydedilebilir, demektedir.

Berliner Vorsen Zeitung, umumî mesai konfederasyonu genel sekreteri Jonhaux bir müddet sonra yeni bir program ile ortaya çıktığı vakit Sosyalist partisinin bu yeni imtihana katlanıp katlanmıyacağı ve Radikal partisinin de bu siyasete devam edip etmiyeceği anlaşılacaktır.

Berliner Lokal Anzeiger, normal vaziyeti iade için amele ücretlerini bugünkü seviyede bırakmak ve aynı zamanda istihsalâtı da artırmaktan başka çare olmadığı göremiyen, hatta sosyalist partisinde hiç kimse kalmamıştır. Başı üzerinde komünistlerin kılıcı asılı bulunan Blum hükûmeti nasıl bu hakikati anlatabilecektir.

B. Hendersonun

Üç sualinden biri cevapsız kaldı

Londra, 23 (A.A.) — İşçi mebuslardan B. Henderson avam kamarasında başvekilden şu suali sormuştur:

—Başvekil Almanyanın bir dünya konferansına iştirak etmeğe hazır olduğu hakkında B. Hitlerin yaptığı beyanattan haberdar olmuş mudur? Başvekil bu hususta hükûmet namına bir beyanatta bulunabilir mi?

B. Baldvin şu cevabı vermiştir:

—Hükûmet B. Hitlerin beyanatını görmüştür. Kâfi derecede istihzarat vukua gelir ise İngiltere böyle bir konferansa iştirake hazır bulunmaktadır.

B. Henderson bilâhare şu suali sormuştur:

—Hükûmet bu beyanatını tatbik mevkiine koymak yani Alman hükûmeti ile bu hususta temasa girmek niyetinde midir?

B. Baldvin bu suale cevap vermemiştir.

İki Mısır taburu

Sudan ile Hartuma gidiyor

Kahire, 23 (A.A.) — İngiliz-Mısır muahedesinin yapılması üzerine Mısır generalı Hayri ile Sudan genel valisi arasında cereyan eden müzakereler neticelenmiştir. Varılan anlaşma mucibince bugünlerde biri Hartuma diğeri de Port Sudana müteveccihen iki Mısır taburu hareket edecektir.

Lüzumlu kışlaların inşaatının bitirilmesi üzerine diğer başka Mısır kuvvetleri de Sudana gidecektir.

Almanyada 1 Mayıs bayramı

İtalyadan 20 gazeteci çağırıldı

Milâno, 23 (Radyo) — 20 İtalyan gazetecisi Almanyaya gitmişlerdir. Bu gazeteciler Almanya hükûmeti tarafından 1 Mayıs bayramında hazır bulunmak üzere davet edilmişlerdir.

Çekoslovakya'da

Medenî kanun

Belgrad, 23 (Radyo)— Çekoslavakya parlâmentosu bugün, Çekoslovakyanın yeni kanunu medenî projesini müzakereye başlamıştır.

Bu münasebetle beyanatta bulunan Adliye Nazırı, kanunu medeninin evlenme faslı hakkında izahat vermiş ve evlenme keyfiyetinin hususî ve içtimaî bir işten ziyade, siyasî ehemmiyeti haiz bir vazife olduğunu söylemiş ve evlenmenin mecburi olması lüzumunu ileri sürerek bunda ısrar eylemiştir.

Bay Bek, Bükreşe niçin gitti?

Paris, 23 (A.A.) — B. Bekin Bükreşi ziyaretinin gayesi B. Tituleskonun tekrar iktidar mevkiine gelmesi ihtimalinin önüne geçmek olup Romanyalılar Lehlilerin yapacakları bir sürü tezahürat mukaddemesidir.

Övr gazetesinde bu mütaleayı ileri sürmekte olan Mm. Topuis ilâve ediyor:

B. Bekin ziyaretinden sonra general Smigli Rydz Bükreşe ve müteakiben kral Karol Varşovaya gideceklerdir. bundan sonra da Leh reisicumhuru Bükreşe gidecektir.

Panama kanalının muhafazası..

Londra, 23 (Radyo) — Amerikan filosu, Amiral Hamborngun kumandasında manevralar yapmaktadır. Manevraların mevzuu Panama kanalının müdafaasıdır.

Hava ve deniz tayyareleri de manevralara iştirak etmektedir. Filo Mayıs ortalarında Kaliforniya üssübahrîlerine dönecektir.

Halkevi köşesi

Resim sergisi

Halkevinde açılan resim sergisi, 5 Mayısa kadar her gün halkın ziyaretine açık bulundurulacaktır. Bu sergiyi ziyaret ediniz. Çok iyi intıbalarla ayrılacak ve Türk resim san'atı hakkında iyi fikirler edineceksiniz..

Atillâ'nın Definesi

Tarihe müstenid zabıta romanı

62

Nakleden : F.Ş. Benlioğlu

vererek:

— Bunu da siz alınız.

Dedi.

Bunlar, tabancaya çok benziyen aletlerdir. Gardiyan sözüne devam ederek:

— Bunlar mükerrer ateşli tabancalardır, her birinde sekiz tane uyutucu gaz mermisi vardır. Bunları endaht ederken göğüse nişan almak lâzımdır.

Maamafih işler çok yolunda olduğundan kullanmak mecburiyeti hasıl olmıyacaktır sanıyorum. Yalnız, uykusunu kaçırmış bir zabitin koridorlarda bulunması ihtimali vardır.

Dedi.

Diyan kol saatine baktı, saati 23,45 idi. Ve genç kız hayretler içinde kaldı. Bu mahzende tam iki saat kalmış oluyorlardı. Asıl hayret ettiği nokta, parmaklarının ucu, Ojiyenin parmaklarına değdiği andan itibaren zaman mefhumunun kaybolması idi. Ve kendi kendisine:

— Şu halde, ben yüzbaşıyı seviyorum, bu bir hakikattir.

Diye söylendi.

Gardiyan sert bir sesle:

— Gardiyanlardan bir kısmını biralarına kattığım ilâçla uyuttum. Şimdi derin bir uykudadırlar. Nöbetçi zabitini de gazle tehlikesiz hale soktum, şimdi elimde her kapıya uyan anahtar da vardır.

Dedi.

Gardiyan bir an durdu; başını sallıyarak ilâve etti:

— Fakat Sinyor Ploç bizim doktoru hâlâ odasında bulunduruyor. Şu ana kadar öldürmedi ise gene şansımız var demektir.

Siz şimdi beni takip ediniz; mösyö Lük ile mösyö Piyerin yanına gideceğiz. Franç onları kurtarmaya gitmiştir. Şimdi onlar elbiselerini giymektedirler. Yani muhafız kıyafetine girmektedirler. Siz de aynı şekilde hareket edeceksiniz.

Gardiyanın bu sözleri, ormanda Françın sözlerini tenvir etmiş oldu, Ojiye Almanca olarak gardiyana:

— Evet, şimdi anlıyoruz!

Dedi. Diyan da:

— Kardeşimin yanına bir an evel gidelim!

Dedi.

— İleri şu halde!.

Gardiyan bu üç kelimeyi söyledikten sonra iri adımlarla Fransızların önüne düştü. Evvelâ, elindeki anahtarla kapı kilidini tecrübe etti ve:

— Mükemmel, dedi, anahtar mükemmel surette işliyor. Yol bizim için açık demektir. Bu yolu sadece Sinyor Ploç elektrikli makanizma ile kapatabilir. Bu tehlike de muhtemel değildir; çünkü bu hareketi yapabilmek için Ploçun elektrik santralına kadar gitmesi lâzımdır. Halbuki santral odasından oldukça uzaktadır ve şu anda hiçbir şeyden haberi yoktur. Aksırmağa bile vakit bulmadan biz onu enseleriz. Siz beni takib ediniz.

Gardiyan elektrik fenerini sol eline aldı. Sağ elinde parmakları arasında geniş ve oldukça muğlak bir anahtar vardı.

Önde gardiyan olmak üzere Diyan ve Ojiye mahzenin kapısından geçtiler.

Bir döner merdivenden, dar bir geçide, oradan bir dehlize ve nihayet iyi tenvir edilmiş geniş bir salona geçtiler. Diyan burada kardeşi Lükü şatonun muhafızları kıyafetinde gördü. Aynı zamanda Lük de hemşiresini gördü.

Gardiyan, Lüke hemşiresile buluşmak üzere olduğunu evvelden bildirmişti. Bunun için bu buluşmada büyük bir hayret görünmedi; fakat azamî neşe ve bahtiyarlık vardı.

Bu aralık Piyer de sahneye girmiş bulundu; Diyan meserretle:

— Piyer... Bizim sadık Piyer!

Dedi.

— Madmazel, sizi tekrar gördüğüm için ne kadar bahtiyarım bilseniz..

Gardiyan:

— Madmazel, mösyö.. Oğlumu daha evel tanıdınız. Şimdi size zevcem Gertritü takdim ederim. Oğlum ve zevcem de sizinle birlikte şatodan ayrılacaklardır. İhtiyata

— Sonu var —

Aydında Abdülhak Hâmid gecesi

Aydında Cumhuriyet ilkokulunun verdiği çay ve Halkevinde Eşber temsil edilirken

Aydında Tavla müsabakaları yapıldı..

Aydın, (Hususî) — Aydın Cumhuriyet İlkokulu talebesi, mektebte bir çay ziyafeti verdiler. Vali ve Umumî Meclisi azaları ile şehrin ileri gelenleri hazır bulundular. Mekteb muallimlerinden Bayan Zihniye Demirelin gene talebe arasından yetiştirdiği orkestra güzel parçalar çaldı, küçükler çok muvaffak oldular. Vilâyet Meclisi azaları mektebin noksanlarının ikmalini vadettiler.

Aydın, (Hususî) — Son asrın en büyük Türk şairi Büyük Hâmidin adını anmak üzere dün Halkevinde bir toplantı yapıldı. Toplantıya hemen Aydının bütün münevver ve gençleri geldi, salon daha erkenden dolduğundan birçok kimseler geri döndü. Toplantıya İstiklâl marşı ile başlandı. Öğretmen Avni Deniz Büyük şairin edebî hayatı, şahsiyeti ve eserleri hakkında verdiği konferansına, Hâmidin Balkan harbinden sonra yazdığı Validem şiirile bugünkü kurtuluşu müjdelemek ve 23 yaşında iken 60 yıl önce yazdığı Garram adındaki şiirile de bugünkü inkılâbı daha o vakitten gören bir dâhi olduğunu söylüyerek bitirdi. Bundan sonra Ortaokul direktörü Refik Yıldırım, şairin Finten eserini hulâsa ve teşrih eden çok kıymetli bir konferans verdi. Başöğretmen Tuğrul Aka da Makberden bir parça okudu. Orkestra marş Floberi çaldı, bir dakika susularak Büyük ölüye son ihtiram yapıldı.

Gösterit kolu Eşberi temsil etti ve iki gün içinde hazırlanmasına rağmen çok muvaffak oldu.

Hâmidin ailesine Aydın gençliğinin başsağlığı telgrafla bildirilerek toplantıya son verildi.

Aydın, (Hususî) — Türk hava kurumu Aydın şubesi, Hava Kurumu gazinosunda, Aydın tavla meraklıları arasında bir müsabaka tertip etti. 18 gün süren müsabakaya 25 oyuncu girdi. Finale kalan İbrahim ve elbiseci Mehmed arasınna dün yapılan son oyunda elbiseci Mehmed kazanarak 937 Aydın tavla şampiyonluğunu ve kurumun verdiği saati kazanmıştır.

Aydın, (Hususî) — Evelki gece Aydına yağan yağmurla beraber dolu da düştü. Dolu bağ ve meyvelere az çok za-

Hâmid ihtifalinden bir intiba

rar yaptı. Zeytinler henüz yüksük çıkarmadıklarından hiç müteessir olmadı. Diğer yazlık ve kışlık mahsulâta da zarar olmadı. Yağmur esnasında Aydın içindeki Ramazanpaşa camisi avlusuna yıldırım düştü. Hiç zararı dokunmadı.

Akhisarda:

Akhisar, (Hüsusî) — Hâmid gecesi çok parlak geçti. Orta mekteb muallimlerinden Bayan Zehra kürsüye çıkınca evvelâ büyük şairin hatırasına hürmeten bir dakika sükût teklifinde bulundu ve bunu müteakıb merhumun hayatını, eserlerini anlattı. Müteakıben Halkevî reisi doktor Ziya Ali Gülün de aynı mevzuda güzel bir konferans verdi ve eserlerinden bazı parçalar okudu.

Akhisarda

Büyük bir kalkınma hareketi

Akhisar, 21 (Hususî) — Kaymakam Bay Rifat Yenalın buraya tayinindenberi bilhassa köycülüğe verilen ehemmiyet Akhisarın heyeti umumiyesini kalkındıracak bir mahiyet arzediyor. Her köyde birer köy bürosu, kazada da bir merkez bürosu vücude getirilmiştir. Bugün merkez bürosundan bütün köylerin vaziyetini teftiş edebilmek imkânının doğmuş olduğunu görüyoruz. Halihazırda merkezde yapılmakta olan büyük bir ilk mektepten başka Seydiköy, Dereköy, Böknüş, Arabacıbozköy köylerinde müstakil birer mektep yapılmakta ve Beyoba ile Sazoba köyleri arasına müşterek beş dersaneli bir okul inşa edilmektedir. Bu mektepler iki buçuk ay zarfında tamamlanmış bir vaziyete getirilecek, önümüzdeki ders devresinde köy yavrularımıza kapıları açılacaktır. Bunlardan başka Yatağan, Yayakırıldık ve Çobanhasan köylerinin natamam olan mektepleri de bir ay zarfında ikmal edilmek üzere ihale edilmiştir.

Köylerin ders levazımı için, kültür işlerine aid tahsisattan bu sene üç bin lira kadar para sarfolunmuş, bu suretle 16 mektebin ve Marmara nahiyesi okulunun ihtiyaçlarile Kapaklıköy mektebinin ihata duvarları yapılmıştır. Bu çalışmalar bize anlatıyor ki bir sene sonra Akhisarda mevcut nüfusun yüzde doksan beşini okutabilecek kültür müesseseleri vücud bulmuş olacaktır.

Nazillide

Üfürükçü ve büyücü bir adam

Nazilliden bildiriliyor:

Nazillinin Cepe Hasan mahallesinden İbrahim namında biri, üfürükçülük ve büyücülükle suçlandırılarak adliyeye verilmiştir. Bu adamın, Nazillinin Kestek köyünde 40 yaşlarında Mustafa kızı Fatmanın felç hastalığına şifa vermek iddiasile muskalar yaparak para çektiği, aynı zamanda Nazillide gazete bayii Hüseyin Çakır zevcesi Ayşeye de:

—Sizin çocuğunuz olmuyor, kocanla da geçinemiyorsun.. 10 liraya iki muska yapıveririm.

Deyip parayı aldığı halde bilâhare tekrar müracaatle para istediği ve kadının da bu sefer:

— Sen bir üfürükçüsün, bizi aldatıyorsun!

Demesi üzerine, " bak ben sana ne yaparım. Sizi eriteceğim„ dediği anlaşılmıştır. Esasen kendisinin vaziyetini takib etmekte olan polis komiseri Osman Çetinel bu son hâdiseyi de ele alınca kendisini yakalamış, muskalar meydana çıkarılmış ve İbrahim adliyeye verilmiştir.

Deliren baba

2 yaşındaki çocuğunu boğdu.

Akhisar, 21 (Hususî) — Burada bir çocuk boğma hâdisesi olmuştur. Camiikebir mahallesinden Sabancı Ahmed oğlu Bay Mustafa evelce tecennün etmiş ve tedaviye gönderilmişti.

Bay Mustafa tedavi edildiğinden bir müddettenberi burada bulunmakta idi, halinde bazen âni feveranları görülmekle beraber hiç kimseye zararı olmıyordu.

Dün Bay Mustafa evde bir aralık iki yaşındaki yavrusunu boğmuştur. Çocuğun annesi feryadlar içinde çocuğunu hastaneye götürmüş, fakat doktorun kucağına ölü bir halde teslim etmiştir.

Bay Mustafa nezaret altına alınmıştır. İfade verirken:

— Yine âni bir feveran kapıldım, çocuğu boğdum.

Diyerek suçunu itiraf etmiştir.

Adliye; Mustafayı Manisa Emraziakliye hastanesine gönderecektir.

Bilir misiniz?

Vasiyetnamelerin ne çeşitleri de var?

Zevcelerinin en ufak iğbirarına dayanamıyanlar ve hatta buna mani olmak için bazan erkeklik gururunu bile feda edenler olduğu gibi, buna benzer hâdiselerden hoşlananlar da pek çoktur.

Evliliğin binbir derdinden usanmış bir erkek, akşamları sokağa fırlamak için evde ufak bir kavganın zuhurunu dört gözle bekler! Sokrat bile bundan çok hoşlanır ve karısının zırıltısından ekseriya bu sayede kurtulurmuş!

Zevcesinin kendisine karşı dargın durmasından zevk alan adamcağızın biri, öldükten sonra, karısına olan şükran borcunu ifa etmiş olmak için vasiyetnamesinde şunları yazmıştır:

"Evlilik hayatımda tam bir huzur içinde yaşadım. Bunun sebebi, zevcemin, bana karşı daima yüz çevirmiş olmasıdır. Kendisine olan minnettarlık hislerimi göstermiş olmak için servetimin kâffesini zevceme terkediyorum. Şu şartla ki, hayatımda, zerre kadar hazzetmediğini birçok tecrübelerle anlamış olduğum hemşiremle beraber gelip her gün mezarımda iki saat bekliyecektir!„

***

Hayatta, daima bir süflilik içinde kalmak istiyenler ve bundan fevkalâde haz duyanlar eksik değildir. Nice kimseler var ki, ayda bir kere bile çamaşır değiştirmeği, bir külfet sayarlar.. Bu tabiatte olan İngilizlerden biri, tam kendi tabiatinde bir kadınla evlenmiş. Kadın, haftada bir defa evi süpürür, altı ayda bir çamaşır yıkar ve zevcinin tabiatini bildiği için, çoraplarını dikmiyerek daima delik deşik bırakırmış!

Karısının bu halinden çok zevk alan İngiliz, vasiyetnamesinde şunları yazmıştır:

" Karıcığım! Sen hayatımda daima benim istediğim gibi hareket ettin, evi süprüntü içinde bırakıyor, çoraplarımı hiç dikmiyordun. Bunun için bu iyiliklerine mükâfat olmak üzere sana bir Şilin bırakıyorum. Bu para ile, çok sevdiğin Şamfıstığı al ve tenbel tenbel çiğniyerek beni hatırla!„

Venedik mülâkatının netayici

Avusturya, hiçbir bloka girmek niyetinde değil

Mülâkat dün bitti ve B. Şuşnig de akşam üzeri Viyanaya döndü

Venedik, 22 (A.A.) — B. Şuşnig şehri gezdikten sonra refakatindeki zevat ile şehrin bir lokantasında yemek yimiştir.

B. Mussolini de öğle yemeğini B. Ciano ve Alfieri ile yimiştir.

İlk mülâkat saat 16 da başlamış ve 19 a kadar devam etmiştir.

B. Şuşnig ve Mussolini yarın sabah ta ikinci bir mülâkatta bulunacaklardır.

Roma, 22 (A.A.) — İyi haber alan mehafilde tebarüz ettirildiğine göre, üç saat süren Şuşnig-Mussolini mülâkatı çok samimî cereyan etmiştir. İki devlet adamının her mesele üzerinde uyuştukları sanılmaktadır.

Venedik, 23 (A. A.) —Royter bildiriyor:

"B. Mussolini ile belediye dairesinde üç saat süren konuşma esnasında B. Şuşnig her şeyi açıkça izah etmiştir.„

Öğrenildiğine göre B. Şuşnig İtalya haricî siyaseti değişmedikçe Roma protokolleri mucibince Avusturyanın da değişmeden işbirliğine devam eyliyeceğini bildirmiştir. Avusturya hiçbir ittifaka veya bloka ne Alman-İtalyan blokuna ne de herhangi bir Alman aleyhtarı bloka girmek arzusunda değildir. Avusturya siyasetinin esası bütün komşularına karşı müsavi dostluktur.

Sanıldığına göre, Bay Şuşnig Habsburgların yeniden tahta avdeti meselesinin halen nabehemahal olduğunu kabul eylemekte, Bay Mussolini ise mukabeleten bu meselenin yalnız Avusturyayı alâkadar eden dahilî mesele olduğunu halbuki Almanya ile birleşmenin ise beynelmilel bir mesele olduğunu kabul etmektedir.

Sanıldığına göre, iki Başvekil bu esaslar üzerinde son ihtilâfları gidermişler ve Roma protokollarının sağlamlığını yeniden teyid eylemişlerdir.

Avusturya Avrupa siyasetlerinin oyuncağı olmaktan çıkmıştır. Halen Avusturyanın iyice tayin edilmiş kendisine has bir siyaseti vardır.

Hiçbir tebliğ neşredilmemiştir. Konuşmıya devam olunacaktır.

Venedik, 23 (Radyo) — Mussolini-Şuşning mülâkatının ilk kısmı dün saat 16 da yapılmış ve Kont Ciyano ile B. Smit de hazır bulunmuştur. Bu mülâkat üç saat sürmüştür.

İkinci mülâkat da bugün yapılmış ve 12,30 da hitam bulmuştur.

Bu münasebetle resmî bir tebliğ neşredilmiştir. Tebliğde:

"Yapılan mülâkatlarda Bay Mussolini ile Bay Şuşnig, tam bir dostluk ve tam bir noktai nazar ittihadı görmüşlerdir. Mülâkatta sade Avusturya ve İtalya münasebetleri değil, her iki devletin diğer devletlerle olan münasebetleri de müzakere edilmiştir.

Bay Mussolini ve Bay Şuşnig bütün meselelerde tamamen ittifak etmişlerdir. Tuna meselelerinde de aynı fikir mutabakatı vardır.

Bu mülâkatta Almanyanın teşriki mesaisi temin edilmeden Tuna havzasında bir iş görmek imkânsızlığı kabul edilmiştir.

İtalya, Avusturyanın ihyası ihtiyacını kabul ve tasdik etmiştir„ denilmektedir.

Son mülâkattan sonra Avusturya ve İtalya ricali bir arada yemek yimişlerdir.

Venedik, 23 (Radyo) — Bu sabah, Bay Mussolini bahriye mektebini gezmiştir. Bundan sonra Alman Miluki ticaret vapurunu ziyaret etmiştir.

Bay Şuşing de ölüler abidesine ve Avusturya mezarlığına gitmiş ve çelenkler koymuştur.

Venedik, 23 (Radyo) — Avusturya Başbakanı Bay Şuşnig, maiyetile beraber akşam üzeri Viyanaya dönmüştür.

Roma, 23 (Radyo) — Jurnal D'İtalya gazetesi Venedik mülâkatından bahsederek:

"Bu mülâkatta İtalya-Avusturya ve her iki devletin diğer devletlerle münesebetlerinden bahsedilmiş ve Vugoslavya üzerinde bilhassa durulmuştur.

Roma protokollarına göre, Avusturya - Almanya itilâfı da nazarı dikkate alınmıştır. Bazı devletlerin Çekoslovakya ve Avusturya üzerine yaptıkları tazyik, muvaffak olamamış ve Avusturya bu tazyike boyun eğmemiştir. Görünüşe göre. bu hususta muvaffakıyet ihtimali de yoktur„ demektedir.

Londra, 23 (A.A.) — İngiliz gazeteleri Şuşnig-Mussolini görüşmelerini dikkatle takibe devam etmektedir. Times gazetesi diyor ki:

"Bu görüşmelerin esasını Avusturya ile Çekoslovakya arasındaki münasebetler meselesi teşkil etmiştir. İtalyada Avusturya ile Almanyanın yakın bir birleşmesi düşünülmemektedir. Bununla beraber, böyle bir inkişaf çok muhtemeldir. İtalyanın arzusu bu inkişafı uzatmaktadır.

Daili Telgraf ise şunları yazıyor:

Venedikte Avusturya ile İtalya dostluğunun yeniden tesis edilmiş olduğu söylenebilir. İtalya B. Şuşnigin Habsburgların yeniden tahta geçmesi meselesinin sırf dahilî bir Avusturya meselesi olduğu hakkında beyanatını zımnen kabul etmiştir.

Daili Mailde Vard Pricein dediğine göre B. Mussolini bu görüşmeler esnasında da B. Şuşnige bir Avusturya Çekorlovakya yaklaşmasının tehlikelerini bildirmiştir.

M. C. G. Lundman

İzmir Telefon şirketi sabık müdürü M. Carl Gustaf Lundman yide aynı şirket tarafından Meksikaya tayin edilmiş ve dün tanıdıklarına veda etmiştir.

Tarihten Yapraklar

Tavşan avında, padişahın hoşuna giden şey!

Bir inek, yalnız yavru değil, keselerle akçe ve kapıcılık doğurdu.

Avcı Sultan Mehmedin keyfine payan yoktu.. Bir akşam evel, mükemmel haberler gelmişti;

— Paşaköyü, tavşanla doludur, diye..

Bıldırcın, keklik, karaca, ördek yesaire avına da bayılırdı amma, tavşan avına büsbütün âşıktı. Tavşanların kulaklarını kısıp çıvmak kabilinden sıçrayışları ve onun arkasından evvelâ tazıyı salıp sonra ateş etmeği en büyük bir eğlence ve av zevki sayardı.

Ertesi gün sabah namazından sonra, Edirneden, büyük bir av alayı ile hareket etti. Tazılar, doğanlar da büyük bir kafile tutuyordu.

Padişah, demirkır, güzel bir at üstünde ilerliyordu.. Daha şehirden çıkılırken tavşanların kulaklarını görmeğe başlar gibi oldu.

Paşaköyü tepeleri ve ovası hakikaten çok güzeldi.. Manzara, herkesin gözünü ve ruhunu okşuyordu. Padişah:

— Tiz olalım -dedi- av sabahla başlar..

Geniş, biraz yokuşlu bir arazide artık avcı hattına çıkmışlardı. Yanlara açılan avcılar, avların, tavşanların padişahın yolu üstüne çıkmasına dua ediyorlardı.

Çünkü matlûp olan, onun eğlenmesi idi. Hem de o eğlendikçe, etrafındakiler için bir gazap tehlikesi kalmaz, bilâkis iltifat ve ihsan çıkması muhtemeldi.

Derken; padişahın keyifli bir nara attığı duyuldu:

— Haydi şehbazım, göreyim!.

Avcı Mehmedin önüne, iri, semiz bir tavşan çıkmış ve sultan; onun en aşağı dört, beş (okkalık) birşey olduğunu kavramıştı.

Avcı Mehmedin narası üzerine, gayet güzel, kınalı ve ahu gözlü olan tazısı, bir kurşun gibi ileriye fırladı. Padişah da, üzengilere dokunmuş ve doludizgin, tazıyı takibe başlamıştı. Tavşan, fundalıklara dalmıştı. Fakat tazı, keyifli ve heyecanlı çığlıklarla mütemadiyen peşisıra gidiyordu..

Bu kovalama, Avcı Mehmedin keyfini artırmıştı. Nihayet tazı, tavşanı çevirmiş ve tam, avcının namlusu hizasına getirmişti..

Sultan, tüfeğini doğrulttu ve ateş etti. Tavşan, tepetakla geldi ve tazı da vurulan mahlûka saldırdı.

Silâh sesile beraber, sağ taraftan bir inilti, bir hayvan iniltisi duyar gibi oldu ve Avcı Mehmed başını çevirince:

— İlâhî -diye bağırdı- ne büyük hikmetin vardır?. Biri ölür, biri doğar. Kadiri mutlaksın Allahım!.

Atını durdurmuş, artık tavşana bakmıyordu, çünkü nasıl olsa tazısı ve ağaları onu getireceklerdi. Onun için daha alâkalı bir manzara doğmuştu: biraz ilerideki hendeğin dibinde bacaklarını açmış, doğuruyordu. Sultan, şimdiye kadar bir ineğin nasıl doğurduğunu görmemişti. Gözlerini açmış, ona bakıyordu. Beyaz benekli, güzel bir yavru doğmuş ve ana inek, ayak diplerine serilen yavrusunu yavaş yavaş ağzı ve burnu ile silip sevmeğe başlamıştı..

Sultanın duyduğu zevke payan yoktu. Tam bu sırada sığırtmaç, keyifli bir nara atarak, ineğin yanına koşunca, padişah ta atını oraya doğru sürdü. Sığırtmacın ağzı dört karış olmuştu. Padişah:

— Behey çoban kişi -dedi- çok mu sevindin?.

Sığırtmaç, başını kaldırdı. Muhatabının kim olduğunun farkında bile değildi.

— Sevinirim ya! -dedi- senin var mı böyle ineğin, böyle yavrun?.

Padişah, gayriihtiyarî bir kahkaha atmıştı. Fakat karşısındakinin dilinin bozuk olduğunu sezmişti..

— Sen Müslüman mısın, Hıristiyan mısın?.

— Hıristiyanım... Adım İstavro!.

— Behey çoban; böyle güzel bir ineğe ve böyle bir buzağıya nail olur da nasıl İslâm olmazsın?.

Çoban doğruldu. Şaşkın, şaşkın, atlı avcıya baktı, cevab vermedi. Padişah devam etti:

— Gel Müslüman ol.. Sana dirlik vereyim, bahtiyar ve mes'ud olasın.. Hem dârı dünyada, hem dârı ukbada yerin mamur olsun. Cenabıhak tealâ hazretleri küfrü masiyetini affeylesin. Cennetlik kul ol, İslâm ol!..

Sığırtmaç, hem ineği okşuyor, hem onu dinliyordu. Avcı Mehmed sözünü bitirince:

— Yok -dedi- ben dinimden dönmem..

— Dönersen hak dine döneceksin, hem yeryüzünde naili refah, hem dârı ukbada mesrur olacaksın. İneklerin üçse beş, beşse on, on ise elli olacak..

Nafile, herif kafasını dikmişti. Cevap da vermiyordu.

Tam bu sırada padişahın av kafilesi yetişmişti.. Tavşanı yerde görünce:

— Aman sultanımız, devletlûmuz, hangi av zaten mubarek elinizden kaçabilir?

Dediler. Padişah güldü:

— Tavşanı vurdum amma, şu karşımdaki masiyet sahibi kulumu avlıyamadım.. Bak, ineği huzurumda doğurdu. Gel de İslâm ol, sana dirlik vereyim, dedim, reddeyler..

Sığırtmaç, bu gelen bir sürü adamın, ilk muhatabı karşısında elpençe divan duruşlarına hayret etmiş, baka kalmıştı. Sultanın bu sözleri üzerine enderun ağalarından biri hemen İstavronun yanına geldi:

— Behey bedbaht, sen ne eylersin?. Sen ki, bizzat yer yüzünün sultanı tarafından dini

Bugün

D. spor - Galatasaray oynuyor

Alsancak sahası bugün ve yarın iki büyük maçın sahnesi olacaktır. 929 senesinden beri şehrimize gelmemiş bulunan İstanbulun tarihî Galatasaray takımı, İzmir takımlarile millî küme temaslarını yapmak için üç gündenberi şehrimize gelmiş bulunmaktadır. Bugün öğleden sonra saat 17 de ilk temasını Doğanspor takımile yapacak, yarın da aynı saatte Üçokla karşılaşacaktır.

Misafir Galatasaray takımı tam kadrosunu muhafaza etmektedir. Misafir takım Türkiyenin en eski spor teşekkülüne mensubdur. Galatasaray muhtelif zamanlarda merkezî Avrupada, Balkanlarda ve memleketimiz sahalarında yaptığı temaslarda ekseriya iyi neticeler almış ve spor âleminde şerefli bir mevki işgaline muvaffak olmuştur. Kalecisi Avni senelerdenberi millî takımımızın âdeta demirbaş kalecisidir. Bununla beraber daha birkaç beynelmilel oyuncu taşıyan Galatasaray takımına karşı takımlarımızın oyun verimi noktai nazarından alacakları neticeyi görmek ayrıca bir zevktir.

Gerçi Galatasarayın oyununu senelerdenberi göremediğimizden İzmir takımları ve Galatasaray arasındaki fark üzerinde fikir yürütmek sakatsa da son yaptığı temasları hesaplar ve bilhassa geçen Pazar günü Fenerbahçeye karşı verdiği oyunun neticesini gözönüne getirirsek misafir takımın tam formünü muhafaza ettiğini anlarız. Maamafih Doğanspor takımı da form itibarile ondan geri kalmamaktadır. Doğanspor, Ankarada aldığı fena neticelerden sonra kendisini toplamış ve muntazam çalışmış bir vaziyettedir. Nitekim geçen Pazar günü Güneşin kuvvetli takımına karşı faik ve güzel bir oyun çıkarmış, muntazam çalışmasının semeresi olarak yüksek bir galebe elde etmiştir. Her iki takımın hali hazırdaki vaziyetini bu suretle tesbit ettikten sonra şöyle bir neticeye varabiliriz:

Her iki takım oyun verimi noktai nazarından biribirine denktir. Şu hale göre, daha şuurlu, daha dikkatli ve daha enerjili oyun çıkaracak olan taraf, bu mühim maçı da kazanacaktır. Temenni edelim ki, oyunu idare edecek olan hakem bize zevkli ve heyecanlı bir oyun seyretmek imkânını versin..

---

sin.. Bu saadet karşısında ne gûna durursun?.

İstavro:

— Padişahımız, efendimiz mi?.

Diye haykırdı ve derhal koşarak sultanın atının ayaklarının dibine serildi:

— Hazırım sultanım, hazırım!. Bana ne saadet?.

Biraz sonra, İstavro, tövbe istigfar ile Müslüman olmuş, Hasan adını almış, bu adla beraber keseler dolusu akçeyi de cebine indirmişti..

O kadar mı ya?.. On beş akçe ile bir de saray kapıcılığı verilmişti ona!.. İneği İstavroya yavru değil, İslâmlık, refah, servet doğurmuştu da

— *Sonu var* —

Gördes belediye reisi

Tenkidlere cevap veriyor

Anadolu gazetesi yazı işleri müdürlüğü yüksek katına

8 Nisan 937 tarihli ceridenizin dördüncü sahifesinin beşinci sütununda (Gördeste belediye işleri iyi gitmiyor) başlığı altında çıkan yazıya matbuat kanunu mucibince aşağıdaki cevabımın aynı sütunda dercini rica ederim.

Yazı sahibine kendisini şahsiyattan azade tutarak aklı selimle düşünmeği, belde vazifelerinin ifa ve icrasına amili yegâne vasıtai müeyyedenin büdçe olduğunun iyi bilinmesi, tenkidlerini de belediye büdçesinin kudretile ölçerek yapmasını tavsiye ederim.

Bu itibarla su yolları için 936 senesi büdçesine mevzu 366 liralık tahsisattan Nisan 937 iptidasına kadar üç yüz liraya yakın bir tahsisatın bu uğurda sarfedildiği kuyudatla sabittir. Şu hale göre, büdçe mevzuatı ve binnetice gerek belediye meclisinin gerek büdçeyi tasdike selâhiyetli makamın belediyenin icra makinesinden beklediği ve istediği vazifenin tamamen görüldüğünü açık yüzlülükle bildiririm. İstirdattan geçen seneye kadar kasaba 50-70 sokak lâmbasile tenvir edilmekte idi. Kifayetsizliği anlaşılan bu tenvirata 936 senesi büdçesine konan tahsisatla 5 lüküs lâmbası daha ilâve ve mubayaa edilerek mahallin ihtiyacına cevap verebilmiştik. Yetmiş lâmbaya ilâve edilen bu lüküsler sayesinde dokuz aydanberi gecenin zulmetinde evine giden her Gördesli gibi yazı sahibi de düşmeden evine gidebilmektedir.

Gördes kasabasının asrın, medenî ihtiyacından sayılan elektrile tenviri belediye meclisince kararlaştırılmış ve bunun için de kasaba içinde ve civarındaki suların sukutundan istifade çareleri düşünülmüş ve nihayet bu hususu tetkik için elektrik ve su mühendisi olan İstanbuldan B. R. Samuel celbedilmiş ve tetkikat yatırılarak maalesef su sukutundan istifade edilemiyeceği neticesine varılmıştır. Fakat azim ve kararından dönmiyen belediye heyeti gazüjenle müteharrik bir motörle bu ihtiyacın teminini kararlaştırarak salâhiyetli bu mühendislere tanzim ettirdiği proje ve bu baptaki teşebbüs vilâyet yüksek makamının tasvibine iktiran ettikten sonra Manisa vilâyeti yüksek katının 5/4/937 tarihi ve 1629/800 sayılı yüksek yazılarile tasdik buyurulmak üzere Nafıa Bakanlığı yüce katına sunulmuştur.

Büdçesi pek zayıf olan Gördes kasabasının elektrikle tenviri teşebbüs ve kararı gene Anadolu gazetesinin geçmiş nüshalarında takdir edilmiştir.

Köpeklerle ötedenberi esaslı surette mücadele edilmektedir. Bu da salâhiyetli makatın kuyudatile sabittir.

Kasabanın temizliği, birçok muhitleri gezen ve burayı da görenlerin takdirine bırakıyorum.

Bundan sonra böyle yazılara cevap vermiyeceğim.

Gördes belediye reisi

Yavrulara bayram hikâyesi

İyilik unutulmaz

2

Yazan: Cevriye İsmsil

Bir ihtiyar hanım heyecanlı heyecanlı bağırdı:

— Alimallah, şu şoför dedikleri adama bir güzel meydan sopası çekmeli. Bu kalabalık yerde vız.. Diye geçip gidilir mi?.. Yavaş git, ne olursun Allahın belâsı herif.., Vah evlâdım, vah...

Baygın çocuğu derhal hastaneye götürdüler..

Tarık annesinin kucağına atılmış, ağlıyordu. Yüzü sap sarı olmuştu.

— Anneciğim bizim eve gelen cocuk. Beni kurtarmak için yaptı.. Anneciğim benim için... Beni kurtarmak için.. Ya ölürse... Ne olursun; hastaneye biz de gidelim, onu kurtaralım!

Filhakika Mehmed, Tarığı kurtarayım derken çiğnenmişti.

Mehmed sepeti bırakıp onlara bakarken Tarık da onu görmüştü. İki çocuk evvelâ gülüşmüşlerdi. Tarık annesinden ayrılarak Mehmede doğru yürümüştü.

Fakat tam bu sırada korne çalmadan köşeyi hızla dönen bir kamyon gözükmüştü.

Tarık tehlikede idi. O, beyaz, yumuşak elli kadının çocuğu idi. Onu ısıtan ona kardeşim diyen çocuktu. Tarık otomobilin altında kalacak, ölecekti. Mehmed sıçradı. Sepet devrilmişti.. Tarığı çekti, fakat kendisi arabanın altına düşmüşmüştü. Başından, ayağından ağır surette yaralanmıştı.

Yumuşak ve beyaz elli kadın hastanenin doktorlarile görüştü.

Çocuğu kurtarmak için her fedakârlık yapılacaktı.

Mehmed bir saat sonra hastanenin beyaz temiz karyolasının içinde gözlerini açtığı vakit başında onları gördü. Sıcak bir dudak Mehmedi öptü.. Tarık da ağlıyan ve titriyen sesile:

— Benim iyi kardeşim -diyordu.- Beni kurtarmak için yaptın bunu... Ben bu fedakârlığı hiç unutmıyacağım..

Yumuşak beyaz elli kadın da:

— Artık - dedi - beraber mektebe gideceksiniz. Mehmed iyi olsun, bir daha ayrılmıyacaksınız.

Mehmed, kulakları başı sargılar içinde derin bir koridordan gelir gibi görünen bu sesleri hem duyuyor, hem de gözlerile Tarığa bakıyor, rüya gibi gülüyordu.

On gün sonra Mehmed büyük bir ihtimamla hastaneden eve taşınmıştı. Hem de beyaz, yumuşak elli kadının kucağında..

Mehmed annesini de orada buldu. O da iyi olmuştu. Çünkü o da tedavi ediliyordu. Şimdi Mehmed nasıl mı diyeceksiniz? O artık çoktan iyi oldu. Tarıkla beraber mektebe gidiyor. Şimdi onun da başında bir mektep kasketi, sırtında kürklü paltosu, arkasında çantası var.

Size iyilik edeni unutmayınız. Her zaman başkalarına iyilik etmek de sizin borcunuzdur.

Bulgar askerî şûrası müzakerelerini bitirdi

Şûra azası kral tarafından kabul edildi, kabinenin verdiği son kararlar

Belgrad, 23 (Radyo) — Pravdanın Sofya muhabiri bildiriyor: 9 gündür bilâ fasıla devam eden Bulgar yüksek askerî şûrasının içtimaları, bugün öğleden sonra bitmiştir.

Saat beşte askerî şûra âzaları harbiye nazırı ile birlikte saraya gitmişler ve kral Borisin riyasetinde iki saat süren son bir toplantı yaparak dağılmışlardır.

Askerî şûranın dağılmasını müteakip kabine içtima etmiş ve saat 11 e kadar toplantı halinde kalmıştır. Kabine, memleketin dahilî ve haricî politikası hakkında çok mühim kararlar almıştır.

Belgrad, 23 (Radyo) — Stefani ajansının Sofyadan öğrendiğine göre, Bulgar polisi Sofyada dağıtılmak istenen komünist beyannamelerini müsadere etmiş, komünistlikle maznun bulunanların evlerinde taharriyat yapmıştır.

Belgrad 23 (Radyo) — Pravada gazetesine Sofyadan telefonla bildiriliyor:

Zabıta, bir komünist matbaasını keşf ile beyannameler müsadere eylemiştir. Matbaanın keşfi çok tuhaf ve garip bir tesadüftür. Bir İlkmektep çocukları kır gezintisi yaparlarken, Raden civarında bir bir mağaraya girmişler, burada bir matbaa mevcud olduğunu görmüşler ve beyannamelerden bir kısmını alarak evlerine götürmüşlerdir. Çocukların babaları derhal vaziyeti anlamışlar ve keyfiyetten zabıtayı haberdar etmişlerdir. Polisler mağaraya gelince; yalnız 3 bin nüsha "Kızılbayrak„ gazetesi bulmuş, makinelerin kaldırılmış olduğunu görmüştür.

B. Tataresko

Valilere yeni talimat verdi

Belgrad, 23 (Radyo) — Romanya Başvekili ve Dahiliye Nazırı Bay Tataresko, bütün valileri tekrar toplamış ve kendilerine bazı direktifler vermiştir.

Romanyanın dahilî vaziyeti hakkında uzun beyanatta bulunan B. Tataresko, Sağ cenah fırkalarının menfî mesai ve propagandalarına karşı hükûmetin ciddî tedbirler alması lâzım geldiğini bildirmiştir.

Belçika

Tadilât istiyor

Londra, 22 (A.A.) — Daili Telgraf gazetesinin yazdığına göre Belçikanın istiklâli ve Lokarno taahhüdlerinden affı hakkındaki Fransız-İngiliz beyanatının metni henüz tamamile hazırlanmamıştır. Bu metni Belçika hükûmeti tetkik etmiş ve bir takım noktalarda tadilât yapılmasını istemiştir.

Ekonomi ve piyasa

Fransa ile ticaretimizdeki gerilemenin sebebi

Fransızlar (kendi kendine yeter) prensibini takib ediyorlar

Türkiye - Fransa arasındaki ticaret işleri hakkında şehrimiz Türkofisine mufassal malûmat gelmiştir. İki hükûmet arasındaki ticarî mübadeleler 29 Ağustos 1935 tarihli Modüsvivendi ile aynı tarihli klering anlaşması hükümlerine göre yapılmaktadır.

Ticaret ve seyrisefain mukavelenamesi mucibince iki memleket arasındaki mübadeleler gümrük tarifesi ve resimler hususunda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden istifade etmektedirler.

13 İkincikânun 1937 de feshi ihbar edilmiş olan Modüsvivendi ile klering anlaşmasının 13 Nisan 1937 den itibaren iki ay müddetle uzatılması takarrür etmiştir. Bu anlaşmanın anahatları şunlardır:

1 — Fransa, Türkiyeye ziraî ve sınaî olmak üzere iki sınıf kontenjan vermiştir.

2 — Fransaya kontenjan verilmemiştir. Fransa münhasıran umumî ithal rejimimizden istifade etmektedir.

3 — Fransada kontenjana tabi tutulmıyan Türk menşeli mallarla Fransız menşeli mallar arasında hususî takas muameleleri yapılabilmektedir.

4 — İhracatımızın yüzde 35 ine muadil lehimizde bir serbest döviz marjı vardır.

1931 Eylûl ayında İngilterenin altın miktarından ayrılması üzerine Fransa, gümrük tarifesini yükseltmiş ve kontenjan sistemini kabul etmiştir.

Fransanın son zamanlardaki iktısadî siyaseti işte şu suretle hulâsa edilebilir:

1 — Ziraat maddelerindeki fiat düşkünlüğünün önüne geçilmesi suretile köylü sınıfının terfihi, aynı zamanda Ziraat erbabına kolay ve ucuz kredi temini ve borçlarının tecili.

2 — Fransa ile müstemlekeler arasındaki münasebetlere fazla ehemmiyet verilmesi ve bunlarla birlikte Fransanın (kendi kendine yeter) bir İmparatorluk teşkil etmesi. Bu hususta alınacak tedbirleri görüşmek üzere 1935 te Pariste bir İmparatorluk konferansı toplanacaktır.

Fransa ile ticaretimiz

Fransa, çok eskidenberi Türkiyenin en mühim alıcı ve satıcılarından biri olduğu halde bilhassa 1931 den itibaren bu mevkiini kabetmeğe başlamıştır. Bu memleketle olan ticaretimizin daralmasının sebepleri arasında umumî buhrandan başka Fransanın, Türkiye mahsullerinin birçoğunu yetiştiren müstemlikelerile birlikte mümkün olduğu kadar "kendi kendine yeter„ bir imparatorluk teşkil etmek hususundaki gayretlerini de ehemmiyetle zikretmek icab eder.

1923 ten 1936 senesine kadar Fransa ile ticaretimizde 1923, 1925 - 1929, 1934 ve 1935 senelerinde 3, 9 - 12, 9 nisbetinde tenezzül göstermiş, buna mukabil 1924, 1930 - 1932, 1933 ve 1936 senelerinde yüzde 2, 9 - 11, 3 nisbetinde artmıştır. Tenakus, daha çoktur.

1932 senesinde Fransaya 10,504 liralık ihracat yapmamıza mukabil ithalâtımız 13 bın 229 lira iken 1936 senesinde ihracatımız 22,645 Türk lirasına kadar yükselmiş, bundan sonra tenezzüle başlıyarak 1936 senesinde 3,828,000 liraya kadar düşmüştür. İthalâtımız da 1929 senesinde 29,169,000 Türk lirasına kadar çıkmış, 1936 da 2,335,000 liraya düşmüştür.

İtalyada gıda maddelerinin fiatleri..

Milâno, 23 (Radyo) — Popolo D'İtalya gazetesinin verdiği bir habere göre:

"30 Nisanda kooperatif merkez komitesi toplanacak ve gıda maddeleri fiatleri tetkik edilecektir. Komite yeni fiatleri tesbit edecektir.„

Hollandada

Buğdaylarımız fazla istihlâk edilecek

Şehrimiz Türkofis müdürlüğüne gelen malûmata göre, Hollandanın yıllık buğday istihlâki 940 bin ton derecesindedir. Bu miktardan takriben 500,000 tonunu hariçten, mütebakisini de dahilden temin etmektedir. Muhtelif tabiî ve iktısadî amiller tesirile Hollanda, buğday ihtiyacının yarısından fazlasını daha uzun bir zaman için ecnebi memleketlerden temin etmek mecburiyetindedir.

Cinsi yumuşak olan yerli buğdayların sert ecnebi buğdayları ile karıştırılması mecburiyeti, Hollanda buğdaylarının pahalılığı, arazinin mahdud bulunması ve diğer istihsal şubelerine nazaran buğday yetiştiriciliğinin daha az kazanç getirmesi, istihsalin daha ziyade arttırılmasına mani olmaktadır. İstihsal ve istihlâk arasındaki bu büyük açığın ancak ecnebi memleketlerden yapılacak ithalâtla kapanacağı aşikârdır.

Hollandanın, dünya buğday piyasasında mühim ve devamlı bir alıcı olarak kalacağına hükmolunabilir. Ecnebi memleketlerden satın alınan buğdayın kuru ve sert olmasına ve fazla gloteni ihtiva etmesine ehemmiyet verilmektedir. Bunun başlıca sebebi, yalnız başına un imaline salih olmıyan yumuşak ve rutubetli yerli buğdayların, sert, kuru ve gloteni fazla ecnebi buğdaylarile karıştırılmasının icab etmesidir. Onun için Avustralya, Türkiye ve İran buğdaylarına fazla rağbet edilmektedir. Hükûmetimizle Hollanda arasındaki son ticaret muahedesi, bu memlekette buğdaylarımızın fazla istihlâkini temin edeeektir.

B. Eden

Kral tarafından kabul edildi

Londra, 23 (A.A.) — Dış işleri Bakanı Bay Eden, dün akşam Kral tarafından Vindsor şatosunda kabul edilmiştir.

Parlâmento mahafili mahafili bu mülâkatta Bay Edenin yapacağı Brüksel seyahati arasında münasebet görmektedir.

Morning Post gazetesi Brükselde verilecek yeni kararlar olmadığını çünkü Belçikanın istiklâli meselesinin halledilmiş olduğunu, erkânıharbiyeler meselesinin müzakere sırasında kasden bir tarafa bırakıldığını ve bunun Belçikanın icabında askerî tedbirler almağa amade olmadığı şeklinde tefsir edilemiyeceğini bildiriyor. Ve diyor ki:

Fransa ile İngiltere arasındaki askerî ittifak halen çok sıkıdır. Ve şimdi İngilterede bulunan Fransız Harbiye Nazırı B. Daladiyenin İngiliz Harbiye Nazırı B. Duf Cooper ile ve erkânıharbiye ile askerî meseleler hakkında görüştüğü şüphesiz bulunmaktadır.

Birinci Sınıf Mutahassıs
Dr. Demir Ali
Kamçı oğlu
Cilt ve Tenasül hastalıkları ve elektrik tedavisi
İzmir - Birinci beyler sokağı
Elhamra Sineması arkasında
Telefon : 3479

İran üzümlerinin Almanyada satış vaziyeti

Kalite itibarile düşük olan bu üzümlerin tutunamamasının sebebleri

İran çekirdeksiz üzümlerinin Almanyadaki satış vaziyeti hakkında şehrimiz Türkofisine malûmat gelmiştir. Umumî harpten sonra Almanyaya ithal edilmeğe başlanan İran üzümleri, kalite itibarile hiçbir vakit Türk üzümleri derecesine yükselmemiştir ve yükselemez.

İran üzümlerinin Almanyaya ilk ithal tecrübeleri 1925-1926 yıllarında yapılmıştır.

İlk zamanlar Almanyaya pek mahdud bir şekilde ithal edilen İran üzümleri 1930 ve 1931 senelerine kadar devamlı bir inkişafa mazhar olmuştur. Fakat İran üzümlerinin Almanya piyasalarında sürüm ve ithalâtı bu tarihlerden sonra devamlı olarak gerilemiştir. Alman piyasalarında tanınan İran üzümleri (Kavsin, Urmiye, Maraga ve Malayır) adlarını taşımaktadır.

Bundan başka bazı alâkadarlar, İran üzümlerini ilk önce Urmiye ve Maraga diye ikiye ayırmakta, Kavsin ve Malayır cinslerini ötekilerinin başka bir kolu saymaktadırlar. Fakat umumî tasnif, dört ad üzerinden yapılmaktadır. Bu tasnife rağmen alâkadarlar, bunların arasında göze çarpacak hiçbir kalite farkı bulunmadığını ve İran ihracatçıları tarafından bunlara gelişi güzel adlar verildiğini söylemektedirler.

İran üzümlerinin bu kaliteleri, İzmir üzümlerinin 9 ve 10 numaralı tiplerine muadil sayılmaktadır. İran üzümlerinin kayde değer bir vasfı da nisbeten geç şekerlenmesidir.

Tekmil İngilterece tasdik edilen bir hakikat varsa, o da İran üzümlerinin, kalite, hazırlanma ve ambalâj bakımından İzmir üzümlerine rekabet edebilmelerinin hiçbir zaman kabil olmıyacağıdır.

İran üzümlerinin Almanyaya idhalinde önayak olan evler, daha ziyade Alman idhalâtçıları veya Hamburgta oturan bazı yabancı idhalâtçılardır.

İran üzümleri ilk olarak 1935 ve 1936 senelerinde temizlenmemiş olarak ve pek iptidaî ambalajlar dahilinde Almanyaya getirilmekte idi. Mal bu vaziyette Hamburga geldikten sonra serbest limanda görülmekte ve alelâde pazarlık suretile satılmakta idi, fakat İran üzümlerinin Alman piyasalarında zamanla ehemmiyet kazanması üzerine bunların da ilk defa İranda temizlenmesi ve sonra Almanyaya getirilmesi cihetine gidilmiştir.

Ambalâjlar da zamanla ıslah edilmiştir. Şimdi aşağı yukarı İzmir üzüm ambalâjları gibi ambalâjlanmaktadır. Onun için temizlik ve ambalâj itibarile İran üzümleri şimdi çok tekemmül etmiş vaziyettedir. Evelce üzüm sandıkları çuvallara sarılıyordu. Şimdi bundan vazgeçilmiştir. Bu üzümler de yüz kilosu itibarile sif Hamburg olarak satılmaktadır. Ödeme doküman karşılığında yapılmaktadır.

İranda çekirdeksiz üzümler kısmen şimalde ve kısmen de cenupta istihsal olunmaktadır. Onun için sevkiyat, ya Batum limanı veya Basra körfezi üzerinden yapılmaktadır. Yalnız her iki taraftan da nakil masrafı çok yüksektir. Çünkü Batum yolu ile sevkiyat için Sovyet Rusya Demiryollarında döviz alınmaktadır. Basra körfezi yolu da çok uzaktır. İşte bu güçlükler yüzünden İran üzümleri, Alman piyasalarında tutunamamaktadır.

Bu üzümler de, İzmir üzümleri gibi pasta imalinde ve Puding hazırlanmasında kullanılmaktadır. Çerez olarak gayet azdır. Bilhassa cenubî Almanyada İran üzümleri hiç tanınmamıştır. Şimalî Almanyada daha ziyade şıra imalinde kullanılmaktadır.

1926 senesinde Türkiyeden Almanyaya 15262 ton, İrandan ise 3 ton üzüm ithal edilmiştir. 1932 senesinde Türkiyeden üzüm ithalâtı 14,935 ton olduğu halde İran üzümleri 7,479 tona kadar yükselmiştir. Ondan sonra İran üzümlerinin ithalâtı tenezzüle başlamış, 1935 te 730 tona kadar düşmüştür. Halbuki aynı sene Türkiyeden Almanyaya 41,783 ton üzüm ithal edilmiştir.

Yunanistanda

Mukaddesata küfretmek yasaktır..

Atina, 23 (Radyo) — Atina Polis müdürü, zabıtaya verdiği emirde mukaddesata küfredenlerin, hemen tevkifini bildirmiştir.

Kanterbori kilisesi

Erkânı Habeş esirleri için acir mektub verdiler

Londra, 23 (A.A.) — Enntterbury Rochester ve Vinchestag başpapazlarile birçok mebuslar Milletler cemiyeti umumî kâtibi B. Avenola bir mektub göndererek Milletler cemiyetinin Habeş esirlerine daha insanî muamele yapılması için İtalya hükûmeti nezdinde tazyik icra etmesini istemişlerdir.

Bu mektubun birer sureti krala, Gloucester Düküne, Başvekil Baldvin ve Milletler cemiyetinde aza olan devletlerin hariciye nazırlarına gönderilmiştir.

Fransa

Çok mülâyim davranıyor

Londra, 22 (A.A.) — Daili Telgraf gazetesi bir başmakalesinde Fransa siyasî vaziyetini tahlil ederek hükûmet tarafından karışıklıkları tenkil için ittihaz edilen tedbirlerin asla kâfi olmadığı kanaatine varmaktadır.

Bay Blum komünistlere fazla tavizde bulunmuştur. Son defa Pariste hâdis olan vaziyet Fransanın Sovyetleşme yolunda olduğu iddiasını az çok haklı gösterecek mahiyettedir. Demokrasi dostları bu alâmetleri endişe ile karşılamaktadırlar.

Irlanda

Taç giyme merasime iştirak edecek mi?

Londra, 23 (Radyo) — Irlandanın taç giyme merasimine iştiraki meselesi henüz halledilmemiştir. B. Dö Valeranın bu hususta ne düşündüğü meçhuldür.

Acele satılık değirmen

Hali faaliyette yüz yirmi santimlik çift taşlı ve 27 beygirlik İngiliz nasyonal markalı mazotla müteharrik motoru ve bir tuz taşı ve bir arpa ezme makinesi ve muafiyet ruhsatnamesini haiz değirmen acele ve ehven fiatle satılıktır.

İzmirde Kestane pazarında 22 numarada makineci ve tornacı Raşid ustaya müracaat.

İzmir Komutanlığı ilânları

İzmir Müstahkem mevki satın alma komisyonundan:

1 — Ordu hastaneleri için 38000 metre yatak kılıflığı için bez ile 9600 metre elbise torbalığı bez 26 Nisan 937 pazartesi günü saat 15 te İstanbul Tophane satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Hepsinin tahmin edilen bedeli 19516 lira olup ilk teminatı 1463 lira 70 kuruştur.

3 — Yatak kılıflığı ayrı ve elbise torbalığı ayrı olarak ihale edilecektir.

Şartname ve nümunesi Tophane satın alma komisyonunda görülebilir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin Ticaret odasında kayıtlı olmaları şart olmakla beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamelerinde yazılı vesikalarla beraber teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evel Tophane satın alma komisyonuna vermeleri. 9 14 19 24 1104

İzmir Mst. Mv. Sat. Al. Ko. dan: 1247

1 — Tayyare alay ihtiyacı için (40) adet bakır karavana ve (30) adet bakır bakraç pazarlıkla alınacaktır.

2 — Hepisinin tahmin bedeli (337) lira (90) kuruş olup muvakkat teminat parası (25) lira (35) kuruştur.

3 — Nümune ve şartnamesi her gün Mst. Mv. sat. al. ko. da görülebilir.

4 — İhalesi 26/4/937 pazartesi günü saat 15,30 da Mst. Mv. sat. al. ko. da yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin ticaret odasında kayıtlı olmaları şart olmakla beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamelerinde ve şartnamelerinde yazılı vesikalarla birlikte teminat makbuzlarını ihale saatından evel komisyona vermeleri. 22-24

İzmir Yün Mensucatı Türk Anonim Şirketi
Halkapınar Kumaş Fabrikası
MEVSİM DOLAYISİLE YENİ ÇIKARILAN KUMAŞLAR
Sağlam, zarif ve ucuzdur
YENİ YAPTIRACAĞINIZ ELBİSELER İÇİN BU MAMULÂTI TERCİH EDİNİZ
Satış yerleri: Birinci kordonda 186 numarada Şark halı Türk anonim şirketi Mimar Kemaleddin caddesinde FAHRİ KANDEMİR oğlu

İzmir Pamuk Mensucatı Türk Anonim Şirketi
ŞİRKETİN MERKEZ VE FABRİKASI İZMİRDE HALKAPINARDADIR — YERLİ PAMUĞUNDAN AT, TAYYARE, KÖPEKBAŞ, DEĞİRMEN, GEYİK VE LEYLEK MARKALARINI HAVİ HER NEVİ KAPOT BEZİ İMAL EYLEMEKTE OLUP MALLARI AVRUPANIN AYNİ TİP MENSUCATINA FAİKTİR
Telefon 2211 ve 3067 — Telgraf adresi: Bayrak İzmir

Fratelli Sperco
Vapur Acentası

ROYALL NERLANDAIS KUMPANYASI

"SATURNUS,, vapuru 10 Nisanda limanımıza gelip AMSTERDAM, ROTTERDAM ve HAMBURG limanları için yük alacaktır.

"TRİTON,, vapuru 18 nisanda limanımıza gelip yükünü tahliyeden sonra BURGAS, VARNA ve KÖSTENCE limanları için yük alacaktır.

SVENSKA ORİENT LİNEİN KUMPANYASI

"GUNBORG,, vapuru 26 nisanda ROTTERDAM, HAMBURG, GDYNİA ve İSKANDİNAVIA limanları için yük alacaktır.

SERVİCE MARİTİME ROUMAIN

"ALBA JULİA,, vapuru 21 nisanda gelip PİRE, MALTA ve MARSİLYA limanları için yük alacaktır.

"SUÇEAVA,, vapuru 19 Mayısta gelip MALTA, CENOVA ve MARSİLYA limanları için yolcu alacaktır.

Yolcu ve yük kabul eder.

İlândaki hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için İkinci kordonda Tahmil ve Tahliye binası arkasında FRATELLİ SPERCO vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon: 4142/4221/2663

Olivier ve Şürekâsı
Limited
Vapur Acentası
Tel. 2443

THE ELLERMAN LİNES LTD.

"GRODNO„ vapuru 8 nisanda LONDRA, HULL ve ANVERS'ten gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda LONDRA, HULL için yük alacaktır.

THE GENERAL STEAM NAVIGATION C. LTD.

"ADJUTANT„ vapuru nisan nihayetinde gelip LONDRA için yük alacaktır.

Tarih ve navlunlardaki değişikliklerden acenta mes'uliyet kabul etmez.

"UMDAL,, Umumî Deniz Acentalığı Ltd.
Hellenic Lines Limited

"BELGİON,, vapuru 30 Nisan yahut 1 Mayıs beklenilmekte ROTTERDAM, HAMBURG ve ANVERS limanları için yük alacaktır.

PHELPS LİNE
PHELPS BROS & CO INC. NEV-YORK

"ARYLENSEN,, vapuru 21 nisan beklenilmekte NEVYORK limanı için yük alacaktır.

"JACOB CHRİSTENSEN,, vapuru 15 Mayıs beklenilmekte NEV-YORK limanı için yük alacaktır.

Vapurların isimleri, gelme tarihleri ve navlun tarifeleri hakkında bir taahhüde girişilemez.

Birinci kordonda "UMDAL,, UMUMÎ DENIZ ACENTALIĞI LTD. vapuru acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Riz binasında No. 166
Telefon : 3171

Ucuz, taze ve temiz ilâç çeşidleri
Başdurak büyük Salepçioğlu hanı karşısında

Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat Eczahanesi
nde bulunur.

W. F. H. VAN-Der ZEE & CO.
V. N.

DEUTSCHE LEVANTE LINIE HAMBURG

" *X* „ vapuru 12 Mayısta beklenilmektedir. ROTTERDAM, HAMBURG ve BREMEN için yük kabul eder.

AMERICAN EXPORT LINES
The EXPORT STEAMSHIP CORPORATION

"EXMİNSTER,, vapuru 26 Nisanda beklenilmektedir. NEVYORK için yük kabul eder.

SERİ SEFERLER AMERİCAN EXPORT LİNES PİRE AKTARMASI

"EXETER,, vapuru 23 Nisanda PIREden BOSTON ve NEVYORK a hareket edecektir.

SEYAHAT MÜDDETI:
PIRE - BOSTON 16 gün
PIRE - NEVYORK 18 „

ROMANYA SEYRÜSEFAİN İDARESİ BÜKREŞ

"DUROSTOR,, vapuru 2 Mayısta beklenilmektedir. KÖSTENCE, SULINA, KALAS, için yük kabul eder KALAS aktarması olarak ta umum TUNA limanları için yük kabul eder.

JOHNSTON WARREN LINIES LTD.
LIVERPOOL

„JESSMORE,, vapuru 9 Mayısta beklenilmektedir. LIVERPOOL ve ANVERSten yük getirecektir. BURGAS, VARNA, KÖSTENCE, SULINA, KALAS ve IBRAIL limanları için yük kabul eder.

SOCIETE ROYALE HONGROISE DANUBE MARITIME

"SZEGED,, 19 nisanda beklenilmektedir. BELGRAD, NOVİSAD, BUDAPEŞTE, BRATİSLAVA LİNZ ve VİYANA limanları için yük alır.

DEN NORSKE MIDDELHAVSLINJE
OSLO

"BOSPHORUS„ vapuru 19 nisanda beklenilmektedir. ayni gün HAYFA, DIYEP, ANVERS ve NORVEÇ in bütün limanları için yük kabul eder.

"SARDINIA,, vapuru 22 mayısta beklenilmektedir ayni gün PIRE, ISKENDERIYE, DİYEP ve NORVEÇ limanları için yük kabul eder.

Vapurların isimleri gelme tarihleri ve navlun tarifeleri hakında bir taahhüde girişilemez. Telefon No. 2007 2008

Söke Belediyesinden;

1 — Yeni su tesisatımız için nümunesi belediyemizde mevcut priz, lağar, buşakle ve taksim musluklarından yüzer adet ve 12,24 kalınlıkta 450 kilo kurşun boru ile kalafat yapme teferruatı 8/4/937 perşembe gününden itibaren 21 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.
2 — Bedeli muhammeni 680 lira olan 50 kuruştur.
3 — Talip olanlar ihale günü olan 29/4/937 perşembe günü saat 14 e kadar % 7.5 teminatı olan 51 lirayı belediye veznesine yatırmış bulunacaklardır.
4 — Nümuneler ve eksiltme şartnamesi her vakıt belediyede görülebilir. 20 22 24 26 1222

T.H.K. PİYANGOSU

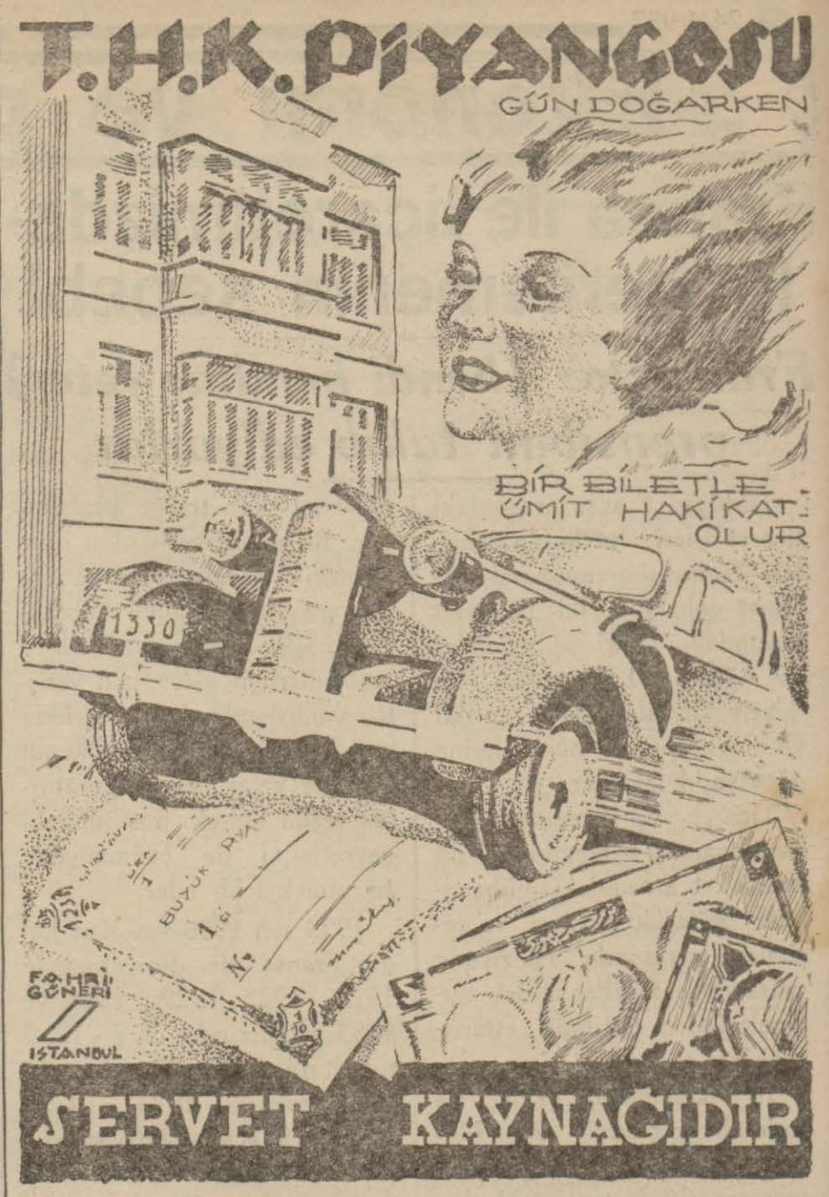

Zengin bir servetin anahtarı olan yeni plân başladı

Bütün dünyaca tanınmış
ROYAL

yazı ve hesap makinelerinin muhtelif modelleri gelmiştir.

Ege mıntakası acentası Peştemalcılarda 77-79 Numarada Siemnes fabrikaları mümessili.

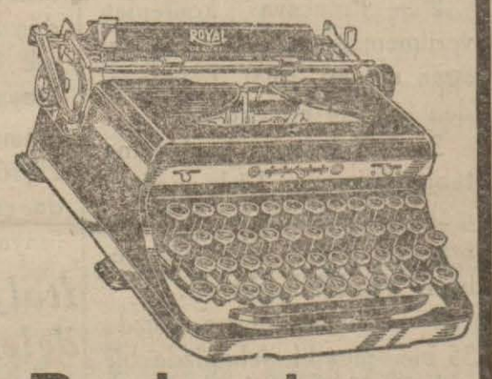

M. Tevfik Baykent Tele. 3332

Gazi Bulvarında
Izmir Sağlık Evi
Müessis ve Müdürü
Dr. Operatör Mitat Baran

Yeniden inşa ve tesis edilen bu hususî hastane her türlü asrî techizatı fenniye ve konförü muhtevidir. Hasta kabulüne başlamış olup gece ve gündüz daimî doktoru bulunur. Müessise müracaat edecekleri her an kabul eder ve hastalar arzu ettikleri hekimler tarafından tedavi edilirler. Tele. 4070

Pürjen Şahap
Tesiri tabiî, eşsiz bir müshildir. O kadar zararsızdır ki gebelere, kalp, böbrekleri rahatsız olanlara bile Doktorlar bunu tavsiye ederler.